

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rekopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Semo-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Tržajevski dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Na pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — h
četrt 6 — h
mesec 2 — h

Upravištvu prejemam:

za
celo leto naprej 30 K — h
pol leta 15 — h
četrt 7 — h
mesec 2 — h

Na poštno na dom
30 h na mesec.

Štev. 263.

V Ljubljani, v soboto, 15. novembra 1902.

Letnik XXX.

Po volitvi.

Celovec 13. nov. 1902.

Po volitvi piše rodoljuben duhovnik
gosp. Podgorcu sledeče pismo:

Preljubi mi prijatelj!

Dovoli mi, da Te po svoje tolažim. Ko mi je 11. t. m. zjutraj prijatelj sporočil Tvoj poraz, se mi je vrnila misel: Kaj poročam sedaj? Kaj naj storimo mi drugi sedaj? Udati se, kmeta, narod pustiti popolnoma vnemar! Ne, Ti boš govoril drugače, Tvoje rodoljubje je preresnično in plemenito, da bi sedaj ljudstvo sovražniku prepustil. Saj vemo, da ni ljudstvo zmagalo, ampak zmaga-
gala je le sila sovražnikov ljudstva zoper Tebe. Pastir se ne bo jezil na jagnje, ako mu ga je volk odgnal, ampak na volka, jagnje se mu bo še toliko bolj smililo.

Udarec je moral priti v kazen za nemarnost vodnikov. Ne vem, kako je to, da hočemo ves čas žeti, kjer nismo nič sejali. Sad počasi zori. Dolgo pred žetvijo se pripravljaj zemlja in nikdar ne sme kmet, vrtnar njive, vrta v nemar pustiti, stanovitno delati in potrpežljivo čakati se mora. Kakor hitro vojska poneha, vodniki podremajo. Bog nas je nekdanj dramil s Turki, z luteranci, drami nas sedaj z neverci, socialisti, nemškutarji. Poraz vzbujaj jezo, silo. Po pregovoru: „Železo se kuje, dokler je vroče“ treba bo sklicati izvanredni občni zbor „Političnega društva“, pa dati mu novih moči, treba ustvariti za Koroško zanimivejši, večji časnik Slovincem. Urednik mora čas imeti za uređovanje časnika, temu posvetiti svoje najboljše moči in organizirati rodoljube v celi deželi, da mu pomagajo list narediti krepak in zanimiv. Drag je pač sedaj „Mir“, a pri tem tako majhen! Jaz sem pripravljen sodelovati, naj še drugi kaj pripravijo. Bili smo zgolj otroci. Drug za drugim ponavlja prazne fraze, ustvarili pa nismo ničesar pozitivnega že dolgo. „Učiteljski dom“ bilo je zopet pozitivno delo. Narod moramo učiti, povzdigniti, potem vpiti po slovenskem uradovanji, visoki šoli. Slovenske šole morajo ljudstvu nadomestiti shodi, na ka-

terih se mora ponačrtu predavati različna podučna stvarina, so-
sebeno zgodovina in vzgoje-
slovje pa gospodarstvo. V
znanstvu je moč, prazne fraze nas ne rešijo. Gmotno mora koroške Slovence pa „Mohorjeva družba“ podpirati. Ona mora biti Slovincem to, kar je „Jožefova tiskarna“ katoliškim Nemcem. Nismo mi za družbo, ampak družba za nas. Goldinar za „Družbo svetega Mohorja“ in 2 gld. za „Mir“ se smatrata pogostoma kot naroden davek, dolžnost rodoljubnosti. Mislim, da je že čas, da nam začneta „Mir“ in družba povračevati in si štejeta v dolžnost, narod ohraniti. Čemu bo mogočna tiskarna, ako Slovincem ne bo! Naj se ne slepi z velikim številom udov, ki je v marsikaterem kraju že pregnano, prisiljeno, torej ni dokaz krepkega slovenskega življa! Davno ni toliko bralcev ko udov! S človekom noter v tiskarno, ki gori za blagor vernega ljudstva! S pravimi ljudmi na pravo mesto! Ako nismo zmožni živeti, moramo pa umreti! Ako je pa še dosti moči v narodu, se mora začeti delati z najboljšimi močmi, da se vse sile vzbudijo in močnejši slabeje za seboj potegnajo. Dokler se jeza ne ohladi popolnoma, bil bi najboljši čas organizirati duhovščino. Vsi naj bodo udje političnih in gospodarskih društev, a dati se jim mora tudi delo, denarnega davka pa jim ne preveč nakladati.

Kazalo bi se najprej posvetovati, kakšno društvo se naj najprej napravi tu, kakšno tam, o čem naj se ljudstvo pred vsem poduči in kako. V vsaki župniji naj se za zdaj ustanovi kako nepolitično izobraževalno društvo, ki naj vzbujaj ljudstvo, da bo dozorelo za politično in gospodarsko organizacijo. Brošuric nam bo tudi treba. Na časnik se koj pri prvem zboru ne sme zabit! Res je, da „Domoljub“ mnogim bolj dopada in tudi „Naš dom“, pa sta ceneja, vendar pa moramo imeti svoj lasten domač in skupen časnik, drugače je edinost ali organizacija nemogoča. Ker pa dobre

misli ne pridejo vselej hitro, bo dobro že pred zborom napovedati razgovor, kakosena našedini politični časnik „Mir“ poveča, zboljša in bolj udomači. Dobro bo, da gospodje že poprej naznanijo svoje misli in se zboru predloži že trden načrt vsega potrebnega narodnega dela, da si vsak izbere svojo stroko in se že tudi oglašé gospodje, katero delo hočejo prevzeti. Imeti pa bi morali tudi knjižnico, kjer bi se dobilo kaj prida, tako da bi znanstveno napredovali.

Prijatelj bo oprostil, da se javnosti izroči zasebno pismo, ki res zrcali mišljenje večine naše rodoljubne duhovščine. Kaj zdaj po volitvah? Naši gospodje laiki tukaj v Celovcu pravijo: dokler ni mlajša duhovščina odganjala laikov, je šlo, zdaj pa ne gre več, — torej je Podgorc kriv, ki je ves čas odklanjal prijateljstvo ljudi, ki delajo za „Narod“. Kaj pa je bilo krivo, da smo propadli? 1. Volilna reforma, ki nam je slovenski velikovski volilni okraj razbila tako, da je odločno narodna okraj Pliberk in Kaplo dala vkup, po liberalizmu okuženo Dobroloves pa pobila z liberalnim Velikovcem.

2. Res ni bilo ugodno, da je g. Podgorc kandidiral ravno v Velikovcu, ker je Gospodarska zadruga provzročila v Velikovčanih, Grebinčanih in Dobrolovcih strastno sovraštvo Nemcev proti kandidatu. Zdravniki, notarji, pisarji, meščani, tržani, komiji, hlapci so obhodili skoro vse naše volilce in jih nam še pri volitvah polovili veliko število.

3. Bil je ta dan v Pliberku veliki jesenski semenj! Kdor ima živino naprodaj, mora tja, kdor hoče kupiti, tudi. Veliko naših volilcev je moralo na trg, nasprotniki pa niso izostali.

4. Je res manjkalo zadostne agitacije. V takem položaju se moramo čuditi velikemu številu naših glasov; ko bi bila volitev res mirna in pravična, imeli bi veliko večino, tako pa smo slučajno

propadli za 10 mož; 10, ki so bili z nasprotnikom, naj bi bili z nami, in mi bi bili zmagali. Na neko točko moramo naše ljudi opozoriti: Na Djekšah je bilo za nas 39 glasov, za nasprotnika 34. Djekše so pa stara katoliška občina, župan vrl narodnjak — a občinski tajnik je neki strasten nemškutar iz Celja! Župani, občine, zavoljo te popustljivosti je padel volilni okraj nasprotniku v roke. Kje pa ima kaka nemško-radikalna občina katoliško-narodnega tajnika? Na vsem svetu ne! Tu se mora napraviti red. Vsaj te občine, ki so v naših rokah, naj nam ne rede nasprotnikov!

Kaj je zdaj storiti? Obupati? Smešno! Spoznali smo občine in poprijeti se moramo odločnega dela. Težko se bojuje tako slab polk, kot smo mi tukaj na meji, in marsikdo misli, da bi bilo dobro pridružiti se večji — narodni moči na jugu ali vzhodu. A mi tam nimamo zadosti zgodovinskih vezij in skoro da ne moremo izročati političnega vodstva komu, ki naših razmer ne more dosti umeti. Zato moramo delati sami. In česa nam je treba, to lahko beremo iz svojih socijalnih in političnih razmer, kakor iz odprte knjige. Mlajša duhovščina se mora dela poprijeti z navdušeno požrtvovalnostjo in stari narodni zavodi nam morajo pomagati. Gorje, če bodo leti zavodi pozabili v skrbi za bodočnost sedanje potrebe. Duhovniki pa moramo nekoliko premisliti, kako je bilo nekdanj mogoče, ljudem vsaditi ljubezen do vere in srca, če mi zdaj ne za-moremo te ljubezni in tega zaupanja vzdržati? Moč nasprotnikov je velika, naša je veliko večja. In naša pozicija ni težavna: Dežela propada, uboštvo se širi, delavnih moči več ni, davki rastejo brez mere: Stranka, ki je vsemu temu kriva, se ne more držati, in strastneje kot se brani zdrave opozicije, tem prej se mora porušiti popolnoma. Potrebni predlogi se bodo izdelali, predložili se bodo shodu gospodov rodoljubov in upati je, da se bo zdaj nehala tista smatrati za narodne

LISTEK.

Politična kupčija.

Veliko se govori in piše o resnosti časa. Nočemo oporekati. Čas je v istini resen. Ali vseeno upamo najti milost tudi v obeh črnogledov, ako trdimo, da ima naša doba tudi zadosti veselih pojavov. Seveda, marsikak presojevalec naše dobe našel bode ravno v teh veselih pojavih znake propada. Nikakor nas ni volja prerekati se z njim. Toda naš temperament je tak, da se veselimo vsakega veselega dogodka.

Liberalno poročilo o liberalnem kostanjeviškem shodu je brez dvojbe pojav, ki mora vzbujati veselje. Politiki in tudi drugi so se dolgo prerekali o tem, kaj pravzaprav hoče današnji liberalizem. Nihče ni vedel pravega, liberalci sami najmanj. Mi, ki smo vedno popraševali po pozitivnem programu liberalizma, ker smo iz zgolj negativnega delovanja liberalcev skleпали na popolno pomanjkanje pozitivnega liberalnega programa, mi pa smo osramočeni. Ni nas sram tega priznati. Kajti liberalizem je sedaj odkril pozitiven program. Bilo je v Kostanjevici zelo slovesno. »Slov. Narod« trdi, da so »kler-

kalce« topli, polivali z vodo in mandrali v blato, ako mu smemo verjeti, kar je seveda čisto drugo vprašanje. S tako slovesnostjo torej so odkrili monumentalno stavbo pozitivnega liberalnega programa. Kratek je ta program, čisto kratek. Ako bi bilo kratko vedno tudi dobro, potem bi moral biti ta program zelo dober. Glasi se pa: Kupčija z graščinami.

Dosedaj smo mislili, da imajo politične stranke drugo delo, kot pa kupčijo z graščinami. Bili smo mnenja, da je naloga političnih strank braniti pravice ljudstva, poučevati in probujati narod, navduševati ga za vedno mlade ideale. Sedaj so nas vzbudili iz tega sna. Kaj je vse to proti lepoti kupčije z graščinami! »Slov. Narod« poroča o govoru dr. Tavčarja v Kostanjevici med drugim takole: »Iz vsega tega sklepa govornik, da bi klerikalna stranka, če dobi kostanjeviško graščino v svoj goltanec, kmetu ničesar ne dala, ker je ravno vse izgubljeno, kar pride v njen žep. Na drugo stran pa zaaluži napredna stranka popolno zaupanje kmeta... Ako bi se šlo za to, naj li dobi graščino napredna stranka ali pa stranka dr. Susteršiča, potem bi moral kostanjeviški kmet oddati svoj glas za napredno stranko.« Tako poročilo »Slov. Naroda«, za katerega

resničnost prepuščamo odgovornost njemu. V anatomiji morajo biti liberalci sila slabo poučeni, ker je videti iz tega poročila, da je po njihovem mnenju goltanec v žepu. Naj jih poučijo zdravniki med njimi!

Glasom tega poročila bi torej politične stranke imele kupčijo z graščinami. Ker pa naša stranka nikdar in nikjer ni rekla, da hoče kako tako kupčijo, ostane le liberalni stranki prvenstvo te zahteve. Popolnoma nova perspektiva se odpre očesu politika s takim programom. Kakor za trgovine in zadruge, napraviti se bode moral poseben register pri oblastvu za politične stranke. Seveda se stranke potem ne bi omejevale samo na kupčijo z graščinami, marveč bi svojo trgovsko špekulacijo obračale tudi na druge predmete. Morda bi naposled prišle na vrsto stare suknje in zajčje kože. Trgovina bi nečuvno zacvetela, bilo bi veselje!

Kmetje in sploh volivci pa bi oddajali svoje glasove. Ta bi ga oddal stranki, ki bi kupčevala z graščinami, oni stranki, ki bi tržila s konji, tretji tisti, katere trgovina bi obsežala špecerijske predmete.

Ako bi bili mi zlobni, hujskati bi lahko začeli trgovski stan proti liberalcem, kot so ga ti svoje dni hujskali in ga še hujskajo

proti zadrugam. Ali bi liberalna strankarska trgovina trgovskemu stanu ne bila nevarna, ker bi bila liberalna? To bi seveda le storili, ko bi bili zlobni, ali pa ko bi poročilo »Slov. Naroda« ne bilo vzbudilo pri nas velikega veselja. Prepričani smo, da bi se vsak liberelec smejal, ako bi bral o kaki politični stranki, recimo na Kitajskem, koje program bi bila kupčija. Toda pri nas je drugače. Brez dvoma devajo pristni liberalci »Slov. Narod« in njega poročila iz rok »prepričanjem v srcu, da so čitali veliko politično modrost.

Pri nas je že vsaka stvar politična, ali bolje rečeno, liberalci smatrajo vsako stvar kot politično, pridige, spoved, cerkvene bratovščine, sedaj naj še kupčijo uvrstijo med politične zadeve. Naposled bode vse politično, lov, ribištvo, razni obrti, mizarstvo, krojaštvo, črevljarstvo. Politične škornje znajo že sedaj nekateri liberalci delati prav dobro.

Želi kedo prodati ali kupiti graščino? Na debelo in na drobno hoče tržiti s takimi predmeti liberalna stranka, ponudbe pod: Pridobimo na vsak način kmeta, Ljubljana, poste restante.

zda jale, ki se ne morejo v svojih nazorih vselej ukloniti mislim gospodov, katerim nikdo ne brani, izvesti svoje načrte in koristiti z njim narodu.

Državni zbor.

Dunaj, 14. nov.

Nujnosti.

V zbornici mlatijo prazne snope nujnih predlogov, da se kar kadi na vse strani in obšinstvo na galerijah kiha in viha nosove. Predlogi se tudi že ločijo v nujne in nujnejše. Naravno, da iz kopice nujnih predlogov izbirajo najbolj oprhnele, ki dajejo mnogo plev in prahu, a malo zrnja. Tako so danes mlatili že po časnihikih omlačeno in prevejano dunajsko volitev v 10. okraju. Cepce so vihteli Pernerstorfer, Gessmann, Vogler in Axmann. Gledali niso toliko na mlativo, kakor nasprotniku v obraz. Posebno gospod Pernerstorfer, ki je menda v mlajših letih preda val nemško slovstvo, ima v oblasti govorniški cepce, ki je padal na dr. Luegerja. Ta pa je bil toliko previden, da se je s tovariši umaknil v varno zavetje na hodniku, češ: Tu smo varni pred ploho in točo. Predsednik grof Vetter je opetovano priporočil Pernerstorferju, naj zapre nekaj zatvornic in pomisli, da je v »visoki« zbornici, ali ti prijazni opomini so bili kakor ogenj v streho ali sunek mej sršene.

V torek govorita še glavna govornika dr. Pattai in Schuhmeier, potem je »likof« na plevah. In čemu vse to? Da je dr. Adler podlegel, dolže socialni demokratje v prvi vrsti policijo. Ta je vedno oni »azazel«, ki naj oprta vse tuje grehe ter se vrže s skale na glavo v propad. Ker pa policija ne stori tega veselja raznim prijateljem pouličnih junakov, mora »in effigie« v zbornici na za tožno klop.

Dr. pl. Körber je že v torek in danes naglašal, da je treba obtoženca zaslišati, preden je obsojen. Zaslišanje pa ni še končano, torej naj parlamentarni porotniki malo potrpe.

Višji policijski uradnik dr. Březovsky pa je danes v zbornici o dogodkih podal tako sliko, ki socialnodemokratskih agitatorjev ne pokaže v najlepši luči. Vse kaže, da so socialni demokratje po neugodnem izidu volitve hoteli dati duška svoji nevolji, in da je policija zadušila ta dušek. V torek bode zbornica odgovorila na vprašanji: Ali so res socialni demokratje ob volitvi s silo vplivali na volivce, kakor trdijo krščanski socialci, ali je policija dušila navdušenje socialnih demokratov. Odgovor pa je že danes gotov: Vlada naj sama razsodi v svojem delokrogu.

Po naši sodbi pa je najnujnejše vprašanje sedaj za poslansko zbornico: Kdaj pride odločitev in kako se odloči? Včeraj je bil min. predsednik dr. pl. Koerber pri cesarju v Schönbrunnu, da poroča o dogodkih v parlamentu, in danes se je vršil ministerski svet. To kaže, da se v kratkem odloči; kak o pa se odloči, o tem so sodbe različne. Včeraj in danes se zopet največ govori o koaliciji večjih strank, iz katerih bi dr. pl. Koerber sestavil novo vlado. Ta bi imela nalog, da ustvari premirje mej Čehi in Nemci, ob enem pa omogoči vojno predlogo in začasni državni proračun. Ker pa imajo skoraj vse stranke večje ali manjše politične in gospodarske pomisleke proti vojni predlogi, bi se vlada v tem slučaju sprijaznila s predlogom, da se nadomestni reservisi ne obdrže v stalni službi in vojna predloga reši vsaj do bodočih vojaških naborov.

Ta kombinacija bi bila mogoča, ko bi češki poslanci dovolili vladi toliko odmora. Dr. pl. Koerber je sicer zopet v dotiki s češkimi poslanci ter imel z dr. Pacakom daljše posvetovanje. Ne vemo pa, ali hočejo češki poslanci zopet na led. Nazaj ne morejo, nekaj morajo dobiti, da odpro zasedo. Nekateri nemški poslanci iz planinskih dežel prigo varjajo, naj bi nemške stranke dovolile Čehom notranji uradni jezik, a vlada Nemcem dala primerno odškodnino. Proti temu predlogu pa so se »a priori« izrazili Nemci iz Češke in Moravske, ki zahtevajo kot odškodnino nemški državni jezik. Tako je vlada vedno mej češko Scilo in nemško Karibdo. Kamor se gane, je pot zaprta in ne-

varna. V tem so vsi edini, da je najnujnejše vprašanje, kaj naj se zgodi; a kako naj se zgodi, o tem je toliko mnenj, kolikor strank. Mešetarjev je sicer dovolj, a pravega kupca ni. Morda se do torka pojavi rešitelj, ki razreši uganko.

Slovenskemu ženstvu.

Raznovrstni opravki pri gospodinjstvu in mnoge družinske skrbi mi ne pripuščajo, da bi se ukvarjala s pisarjenjem, toda danes, ko sta mi duh in srce polna, moram dati duška svojemu notranjemu prepričanju.

Kakor sem čula, je napisala zadnje dni oseba našega spola članek, v katerem opisuje na prežalosten način, kako zelo se je odtujila naši sveti veri. Niti na misel mi ne pride, da bi se spuščala v podrobnosti in zavračala posamezne točke omenjenega članka, kajti namen mu je jasen: ženstvo v naši lepi, katoliški deželi naj se odtuji katoliškemu prepričanju — potem bodo nastopili Slovencem boljši časi.

Globoko obžalujem, da more žena kaj takega govoriti. Ni treba filozofskih dokazov, ko naravni razum glasno kliče: »Gorje vam, možje, če se vam posreči, da pripravite večino žensk ob vero! Odkod naj zajema žena ono požrtvovalnost, ki jo zahtevate od soproge, matere, hčere, če ne v veri, v Bogu? Kdo naj ji da potrpežljivost, da prenaša trpljenje, ki je marsikdaj v resnici neznosno! In vi zahtevate, naj molči in trpi! Kako naj se povspne do one vestne natančnosti, ki je tako potrebna pri izvrševanju številnih malenkostnih dolžnosti! In če vaša žena nima vere, ali vam bo ostala zvesta?

O možje, vzemite nam vero, potem gorje vam, gorje človeštvu! Če pahnete nas v prepad, padli boste z nami vanj!

Vedite pa tudi, da naša sveta vera ni na prodaj. Zgodovina vseh stoletij spričuje, da so čisto živeče žene vsekdar našle in držale resnico. Kdo je najboljši umel Jezusa, božjo Resnico?

Ko so ga možje smrtno sovražili in preganjali — ali ga sramotno zapustili in zatajili, ostale so stanovitne žene in neustrašeno so stale pod sramotnim križem Onega, ki ga molijo tudi zdaj kakor svojega kralja, svojega Boga! Da, še več: skozi vsa stoletja so kazale prav žene ljubezen do resnice in pravice. Da ne naštevam drugih, imenujem le plemenito Rimljanko, Pilatovo soprogo. Vse je razburjeno, velikaši zahtevajo smrt sovražnemu Učitelju resnice! Neverna žena pa je videla Jezusa in takoj je spoznala resnico. In kaj stori? Prosila in rotila je sodnika, naj se ne omadežuje s toliko krivice, kakoršno zahteva nahujskano ljudstvo!

O da bi se bil Pilat oziral na besede svoje soproge! Kako žalostni osodi bi se bil izognil!

No, gospodičina pisateljica, kaj pravite na to? Po vašem mnenju je bila Prokula nemirna stvar, ki je vznemirjala s svojim vplivom ubogega moža.

V vsem evangeliju opazimo samo eno žensko, ki se je drzno vmešavala med Jezusove sovražnike: dekla na dvorišču — proti Petru. Evangelistu se ni zdelo vredno, da bi nam bil ohranil njeno ime. Da bi pač tudi med Slovencami ne bile nobene več, ki bi na tak način sramotila naš spol.

Da, božji Ustanovnik je imel na zemlji sovražnike, kakor noben človek. In napovedal je svoji cerkvi huda preganjanja. Zares, — njegova beseda se izpolnjuje. — Vendar vsa stoletja — od velikega petka do danes so si ostale žene enake.

Slovenke, bodimo vredne svojih vrstnic! Me vemo, komu verujemo, koga se držimo. Jezus je zmagal smrt in svet in pekel! — Tudi liberalci današnjih dnij ga ne bodo zmagali: — Bog čaka in čaka, — saj je večen in se mu ne mudi; — vendar od staviti se ne pusti. Me pa, slovenske žene, v čast milemu svojemu narodu vsekdar in povsod pogumno in značajno priznavajmo, kar smo: verne, svete cerkvi zvesto vdane katoličanke. Danes ni več srede: ali za Kristusa — ali proti Kristusu.

Ostanimo zveste v svoji nalogi ter izpolnjujmo vestno, požrtvovalno svoje dolžnosti v družinskem krogu, da se prepriča svet: Slovenke smo hčere pobožnega, vrliga naroda.

In še eno besedo: Slovenke, ne zakrivimo ničesar, kar bi zmanjševalo našo veljavo pred svetom. Zato klidem vsem slovenskim hčeram: ne zanemarjajte svojih lepih zmognosti, izobražujte se v vednostih in ročnostih! Svojo vsestransko izobrazbo pa si iščite tam, kjer jo v resnici najdete, — na mestih, kjer najbolj nadarjene žene goje po svojem poklicu vednost in umetnost. Tam se boste navzele tudi krščanskega junaštva, ko se boste dan na dan prepričavale o njihovi nesebični materinski ljubezni, ki žrtvuje vse, da more osrečiti vas. Ko bodo minula leta vaše vzgoje, pojedete osrečevati rodbinski krog, — na vas se bo oziral narod z opravičenim ponosom.

To pričakuje od vas Bog, vaše blage vzgojiteljice in naša mila domovina.

Bivša gojenka uršulinskega samostana v Skofiji Loki.

Kompromis v gorenje-avstrijskem veleposestvu.

Javili smo že, da so v ogromni večini konservativni veleposestniki gorenje-avstrijski izvolili v deželni zbor tudi dva liberalna veleposestnika. Da je prišlo do takega, v resnici zelo čudnega kompromisa, je kriva sedanja »nepristranska« uradniška vlada, ki n. pr. v kranjskem veleposestvu nikdar ne poseže vmes v prilog dokaj močnejši konservativni stranki, kot je liberalna v veleposestvu na Gorenje-Avstrijskem. »Linz. Volksblatt«, ki se opravičeno zgraža nad tem dogodkom, pripoveduje, da so se konservativci dolgo časa vstrajali vsakemu kompromisu. Izjalovil se je tudi prvi tozadevni vladni poskus. Ko pa je vlada uvidela, da iz lastne moči ne more pripomoči liberalcem do dveh mandatov, je naznanila konservativcem, da je vladarjeva želja, da se sklene kompromis. Še le potem se je večina vdala in volila tudi dva liberalca. Vlada se je bržkone bala neomejene moči konservativne stranke v deželnem zboru. Naj bi si merodajni krogi zapomnili ta vladin pritisk in ob primerni priliki opozorili vlado, naj velja enaka pravica za vse avstrijske kronovine, posebno pa tudi za Štajersko, Koroško in Kranjsko.

Češka delegacija v državnem zboru.

Sedanja taktika zastopnikov češkega naroda je vzbudila mej volivoi na Češkem precejšnjo nejevoljo, ako so resnična poročila, ki prihajajo iz Prage raznim dunajskim listom. Izvenparlamentarnim češkim voditeljem v prvi vrsti že to ni všeč, da se je primeroma zelo mirno vršila razprava o znani Koerberjevi izjavi, še bolj bi se pa pomnožila nezadovoljnost, če bi dopustili češki poslanci razpravo o vojni predlogi. Za ta slučaj napovedujejo že sedaj javne manifestacije kot dokaze velike nezadovoljnosti, ki bi jo pa še posebno netili agrarci in narodni socialci. Ti dve frakciji že sedaj napovedujeta, da pretrgata vsak dogovor gledé novih volitev. Posebno bi se pa to zgodilo v slučaju, če se Mladočehi sporazumijo s sedanjim zistemom. Dogovor bi veljal le tedaj, če se Mladočehi zavežejo, da bodo dejansko pobijali vsako vladno predlogo. V tem smislu je posebno delaven vodja socialcev, Klofač, ki namerava ustanoviti nov list v dosego opisane namena, — Tako poročila iz Prage, ki pa imajo le ta namen, da opozore javnost, posebno pa vlado, na težavne razmere, v katerih se nahaja češka državnozborna delegacija.

Sostava predarlskega deželnega zbora.

Akoravno se šele prihodnji teden vrši veliki volivni boj za deželni zbor na Predarlskem, se more vendar že sedaj z vso gotovostjo trditi, da bodo imeli krščanski socialci združeni s konservativci v tem zastopu vsaj stiripetinsko večino. Od 24 mandatev, kolikor jih šteje deželni zbor, jih imajo zagotovljenih že 18 v splošni in kmečki skupini, ker so si priborili 265 volivnih mož, med tem ko jih imajo nasprotniki le osem. Pa tudi v mestni skupini si upajo katoličani priboriti vsaj dvoje mest, tako da bodo razpolagali v najslabšem slučaju z 20 poslanci proti 4. Poraz združenih liberalnih strank bo tem večji, ker so z gotovostjo računale na pridobitev petih kmečkih mandatov v okraju Feldkirch-Dornbirn. Udeležba pri prvotnih volitvah je bila naravnost velikanska; vohče je znašala 80 do 90 odstotkov, in to celo v občinah, kjer katoličani niso imeli nobenega nasprotnika. Naj bi bila ta napredna katoliška dežela vsem drugim v vzgled!

Položaj v ogrskem parlamentu.

Ogrska poslanska zbornica se še vedno in sicer zelo intenzivno peča s proračunskim provizorijem. Vladi ta dolgotrajna razprava ni neljuba, nasprotno bi prišla v največjo zadrego, ko bi bila že sedaj završena razprava, ker v trenutku nima prav nobenega posla za tako »delavne« poslance. Vojaška predloga še ni rešena v odseku, katerega manjšina že sedaj napoveduje ono veliko

bitko, ki se bo razvila proti vladnemu načrtu v plenumu zbornice; a tudi razprava o proračunu se še ne more prijeti, ker je imel proračunski odsek šele eno samo sejo in pri kateri ni bilo rešeno niti prvo poglavje. V splošnem se torej Szellu doslej ne godi še nikaka krivica. V tem večji zadregi pa je domobranski minister baron Fejervary, ki čuti, kako zelo se mu majo tla pod nogami, in ki mora že sedaj čitati ime svojega naslednika, posl. Bolgara, ki bi v tem slučaju postal držav. tajnik v domobranskem ministertvu.

Odgovor Blankiniju.

Ko je poslanec Blankini opisal razmere, kakoršne so na Primorskem in v Dalmaciji, oglasil se je širokoustni istrski liberalni poslanec Bartoli, po domače Bartolič, in povedal strmečemu svetu: Mi Lahi se nočemo mešati v jezikovne zadeve Češke in Moravske. Če je že Koerberju težko uravnati jezikovno vprašanje samo v teh deželah, koliko težje mu bo storiti to za vso Avstrijo. Če zahtevajo jugoslovanski poslanci, da bi se rešilo jezikovno vprašanje tudi na jugu, ustregla bi vlada s tem le hrvatskim in slovenskim agitatorjem, katerih je pa prav malo. Mi Lahi pa bi se hitro ujemali s Čehi in Poljaki, kakor hitro bi imeli južni Tirolci svojo avtonomijo, naj jezikovno vprašanje rešijo deželni zbori in ne parlament. A mi že zdaj javno povemo, da v naših deželah, t. j. na Primorskem, v Istri in v Dalmaciji, mora biti, mora ostati, kakor je že sedaj, edino laški jezik kot uradni jezik. Ako misli vlada dovoliti tudi hrvatskemu in slovenskemu jeziku pot v javne urade, podpirati hoče s tem le nespametne zahteve naših narodnih nasprotnikov in škodovati v veliki meri pravilnemu delovanju v zadevi javne administracije. Hrvate in Slovence podpirala je in še podpira vlada. Mi Lahi nismo še nikdar oporekali simpatijam, ki jih gojimo do naših bratov v Italiji, temveč smo celo ponosni nanje. Ko bi italijanska vlada podpirala Hrvate in bi bila nam nasprotna, ne bila bi vredna biti italijanska. »Dante Alighieri« ima vso pravico prirejati v Italiji javne zabave in nabirati podpore za laške sole v Avstriji. Villari, bivši minister za nauk v Italiji, obiskoval je laške šole v Avstriji in Biankini denuncira laško vlado in laško državo, ko trdi, da nas podpirajo v našem boju za ohranitev naše narodnosti. Dasi je v Dalmaciji samo 15.000 Lahov, dasi je uradni jezik v Dalmaciji laški na vseh c. kr. državnih uradih, je edino le so v r a š t v o, ki zahteva hrvatski jezik v državne urade v Dalmaciji. Taka zahteva pa je krivična. Če bi zapodili laški uradni jezik iz c. kr. uradov v Dalmaciji, bil bi to velik prestopok proti civilizaciji, bil bi to prestopok, od katerega bi ne imeli škode samo Lah, temveč vsa Dalmacija. Biankini je rekel: »Nas je ta država izdala« — res, hrvatskega naroda ni izdala vlada in tudi ne Lah, ampak politični hrvatski agitatorji.

In vendar je Bartolič prepričan, da najde na svetu ljudi, ki mu bodo verjeli, in da bo avstrijska vlada še nadalje skrbela, da se bo večini hrvatskega in slovenskega prebivalstva godilo tako, kakor se mu sedaj godi: ko tisoči in tisoči slovenskih otrok v Trstu nimajo niti ljudske šole, ko laški porotniki obsojajo na smrt Slovence, ko je slovenski jezik po vseh c. kr. uradih ptujec, ko . . . čemu bi še naštevali? Recimo z eno besedo: ko je Slovenec na Primorskem brez vseh narodnih pravic kljub obstoječemu § 19. temeljnega zakona!

Obstrukcija v nemškem državnem zboru.

Predvčerajšnja seja nemškega državnega zbora je bila ena najdaljših, kar jih poznajo parlamentarci v Nemčiji. Trajala je od opoldne do 10. ure zvečer. (Avstrijske zbornice torej še niso prekosili.) Vršila se je v tej seji razprava o Aichbichlerjevem predlogu glede skrajšanja glasovanj po imenih, govorili so pa z malo izjemami sami obstrukcionisti. Poslanec Heine je sam govoril od 2: do pol 6. ure, torej tri in pol ure, za njim je nastopil tovariš Stadhagen, ki je potreboval za svoje predavanje tudi nad dve uri. Govorila sta tiho, da so jih čuli le stenografi in bližje stoječi poslanci. Potem so se pa pričela glasovanja brez konca in kraja. 21 preminjavalnih predlogov z ravno toliko

glasovanju po imenih so predlagali samo soc. demokratje, vendar je zbornica po dolgi debati z enim samim glasovanjem prešla preko teh predlogov na dnevni red. Seveda so se morala vržiti pred sklepom seje še druga glasovanja. Okolu 10. ure je jela pojmati elektr. luč in predsednik je moral zaključiti sejo. Včeraj so se ponavljali zopet podobni prizori, a konečno bo opozicija vendarle podlegla.

Iz brzojavk.

Parlamentarni položaj. Si. nočna seja poslanske zbornice je trajala skoro do 7. ure. Generalna govornika o dunajski razpravi sta pro Pattai, contra Schuhmaier. Prhodnja seja je v torek dopoldne. Finančni minister je predložil načrt o dotaciji za najvišji dvor. — Suspendacija volivne pravice za celi volivni okraj. Ogrska zbornica je včeraj sklenila, da se za celo legislativno dobo odvzame volivna pravica okraju Csongrad, ker so se ob volitvi liberalca Barosa godile tolike sleparije, da je bila volitev razveljavljena. — Kriza v bolgarskem kabinetu. Min. predsednik Danew je prosil bolgarsko zbornico, naj odgodi zasedanje, ker je kabinet podal ostavko. — Sagastov poizkus zopet izjalovil. Minist. predsednik je včeraj naznanil kralju, da ne more postaviti nove vlade. Kralj ga je še enkrat poveril s sestavo kabineta. — Aichbichlerjev predlog v nemškem držav. zboru sprejet. Nemški državni zbor je s 197 proti 78 glasovom sprejel predlog glede omejitve glasovanj po imenih. Prišlo je v tej seji do mnogih burnih prizorov. — Italijanski ministrski svet je včeraj odobril načrt o ločitvi zakonske zveze. — Kriza v francoskem kabinetu. Combesovo ministerstvo vrže bržkone njegova lastna večina, ker kaže baje preveč strahu in prijenljivosti in je izročil vse prošnje redov za avtorizacijo držav. svetu, mesto da bi bil sam razsodil, kaj naj pride pred parlament ali ne. Novo vlado bi sestavil sedanji finančni minister Rouvier, a brez socialistov.

Oklic.

Spomenik rajnemu kanoniku dr. Lampetu.

Iz Črnega vrha pri Idriji 12. nov.

Minulo je že dve leti od tistega časa, ko smo žalovali ob preranem grobu nezabnega kanonika in profesorja dr. Frančiška Lampeta. Takrat se je pokazalo, kako spoštovan in priljubljen je bil pokojnik med izobraženim svetom kakor med priprostim ljudstvom. Razni listi in časniki so priobčili njegov življenjepis, a vsi so se strinjali v tem, da je bil kanonik dr. Lampe mož izredne nadarjenosti, jeklene vztrajnosti in občudovanja vredne marljivosti. Njegovo ime je zaslovelo po njegovih modroslovnih spisih, po „Dom in Svetu“, posebno pa po „Zgodbah sv. Pisma“, katere je začel pisati. Koliko je storil za lep slovje in umetnost! Sam je deloval neumorno kot pisatelj, a navdušil in vzgojil je za umetnost in leposlovje celo vrsto mladih nadarjenih talentov. Zaslužil je, da mu ohranimo hvaležen spomin ter svojo hvaležnost in spoštovanje pokažemo tudi v dejanju. V ta namen se je sklenilo, da se mu tekom prihodnjega leta postavi spomenik v njegovem rojstnem kraju v Črnem vrhu nad Idrijo. V rojstno hišo v Zadlogu se bo vzdala ena spominska plošča, druga pa v župnijsko cerkev, ali pa se bode v bližini cerkve postavil primeren spomenik, kakor bodo dopuščale gmotne razmere.

Zato se obračamo do cenjenih častilcev ranjkega g. kanonika, do njegovih mnogoštevilnih učencev in sploh do slovenskega občinstva s ponižno prošnjo, naj bi se ob tej priliki blagohotno spomnili svojega velikega dobrotnika, skrbnega učitelja in ljubeznivega prijatelja ter svoje spoštovanje in ljubezen pokazali tudi v dejanju. Vsak narod zna ceniti zasluge svojih velikih mož ter jih hrani v blagem spominu. Tudi nas sili hvaležnost, da oskrbimo dr. Lampetu primeren in dostojen spomenik. Darove sprejema Ivan Abram, župnik v Črnem vrhu nad Idrijo.

Spomini na zadnje deželno-zborske volitve.

Od Save.

Potihnili so bučni valovi, ki so za časa volitev precej visoko šumeli. — Dolgo časa

bilo je vse mirno v našem brežiškem glavarstvu, ker nismo imeli nobenega protikandidata proti vrlemu in delavnemu našemu poslancu g. Žičkarju. Tembolj nas je osupnilo, ko je bilo v soboto, na praznik vseh svetnikov, preplavljeno celo glavarstvo z nekim oklicem, naj se voli kmet g. Janežič z Bizelskega. Ta hektografirani oklic izdali so zakotni liberalci in zagledal je beli dan v Brežicah v nemškutarski trgovini; boter mu je bojda ali sam c. kr. notar ali pa njegov pisar. Modro so jo iztuhali in ves maneuver izprožili so šele zadnji trenutek, ko več ni izšel noben slovenski častnik — v torek smo že imeli volitev — da bi se volilni možje mogli opozoriti. Tudi to ni pomagalo. — Prišlo je volilcev 109 od 121 v Brežice, Volivni odbor kmečke (Stajerčeve) stranke izdal je povelje, da se naj somišljeniki zbirajo pri Druškoviču v Brežicah. Prvi, ki smo ga videli stati pred hišnimi vratmi pri Druškoviču, je bil nevolivec bivši pisar dr. Piklov v Kozjem. I. Gorišek, sedaj na Veterniku nad Kozjem, ki je na vsak način hotel volilce zbežati in pregovoriti, da naj ne volijo Žičkarja. Oči so mu ognjevito švigale in iskale volilcev, gladil je svojo rujavo brado in prigovarjal volilcem, da „kmet mora biti za kmeta“. Pa pri Druškoviču bilo je premalo kmetov, zato pa pojdemo po mestu lovit volilnih mož. Korakal je mož po mestu, da so mu bile ulice skoro preozke in prekratke, in njegov havelok je zaostajal daleč za njim. Kake pol ure pred volitvijo naletel je na nekega g. uradnika, kateremu je razodel, kaka misija ga je danes prignala v Brežice, rekoč: „Gospod Pikl so mi pisali, da naj grem v Brežice in naj delam z vso silo na to, da dobi klerikalni kandidat Žičkar manj glasov. Naš kozjanski okraj imam že v žepu, Sevniciani še nekaj omahujejo, za brežiški okraj pa ne vem.“ Mož se je močno varal. Ravno iz kozjanskega okraja dobil je Žičkar vse glasove. Zmotil je samo svojega župana z Veternika, da ni volil ne Žičkarja ne nasprotnika, ampak se je popolnoma držal volitve. Za to junaško delo pač ni bilo treba v Brežice hoditi, bi bilo bolje, če bi se doma pobotala.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. novembra.

„Škofovi gozdi“. Nesmrtno se je blamiral že s škofskimi gozdi sam voditelj liberalne stranke dr. Tavčar v državnem zboru, ko je govoril v zbornici stvari, o katerih imajo v poljedelskem ministertvu po natančni preiskavi črno na belem, da je ravno nasprotno vsega res, kar je govoril Tavčar in „Narod“ pisal. Govoril je n. pr. o izsekavanju gozdov, in vladni odposlanec, ki je prišel gozd gledat, se je čudil, da se je tako konservativno z njim gospodarilo! Včeraj zopet „Narod“ priobčuje cel uvoden članek, v katerem dokazuje, da je ljubljanski škof „sila umazan“. No, kdor je kdaj od blizu videl ljubljanskega škofa, ta bo pač vedel, ali je „umazan“ ali ne. Saj vse razda v dobre namene, kar ima. In tudi glede savinjske doline se nihče ne more pritoževati, da bi bil škof umazan, ampak ravno nasprotno gleda z vso skrbjo tudi na korist domačinov. Par liberalcem seveda se škof ne bo uklonil. Kar se pa tiče zavarovanja delavcev, škof dninarjev ni mogel zavarovati, ker niso stalni, a zdaj se bodo, kot slišimo, uslužbeni stalno organizirali in bodo boljše preskrbljeni, kakor vsi uslužbeni liberalnih grajščakov.

„Klerikalne“ posojilnice. Da so „klerikalne“ posojilnice jako varne in rešne, nam dokazuje zopet „Splošno kreditno društvo“ v Ljubljani, katero se obrača do njih s prošnjo, naj vzamejo mnogo kuksnih deležev Sent-Janške premogovne družbe. Tako liberalna praksa bide po zobeh liberalne žurnalistice.

Na adreso zavarovalnice „Azienda“ (Phoenix). Ze 1. nov. je Jan. Fajfarju z Bodešič (župn. Ribno) pogorela hiša z gospodarskim poslopjem itd. Še isti dan se je pogorelek zgasil pri zastopniku zavarovalnice „Azienda“ oziroma „Phoenix“ v Radovljici, kateri je o nesreči poročal glavnemu zastopu v Ljubljani, da čim prej pride cenit škodo. Nesrečnež čaka dan za dnevom zavarovalnice, pa zaman. Mar hoče čakati na cenilno komisijo mesec dni, da zapade sneg?

Duhovske spremembe v goriški škofiji. Čast. g. Dominik Moretti, I. kapelan v Korminu, je imenovan župnikom v Moš; č. g. Jožef Viola, admi-

nistrator v Moši pride za kurata v Dolenje; č. g. Jožef Larcher, II. kapelan v Gradežu je imenovan za I. kapelana ravnotam; čast. g. Anton Carara, novomašnik, pride za II. kapelana v Gradež; č. g. Klemen Coraig, vikar v Pierisu pride za kurata v Turjak; čast. g. Frančišek Rudež, kapelan v Renčah, pride za kapelana v Miren.

Kaj naj rečemo o tem? Liberalci sme vse. Vedno več dokazov prihaja za to resnico na dan. Naprednemu županu v Idriji so se silno zamerili tisti, kateri so volili v tretjem razredu protiliberalno. Kar v občinski pisarni vam prijema osebe, katere niso šle z njegovimi kandidati, ampak dale svoje glasove katoliško narodni stranki. Ko ima kaka volivka opraviti pri županu, pa jo vpraša: »Zakaj ste bila pa pri volitvi proti meni?« Najbrže v nadi, da pride še do volitve, kar v občinskem uradu priporoča: »Pa sedaj podpišite za nas!« — Mi pa župana vprašamo: Kako se drzne mej uradovanjem tako govoriti, da se ljudem vzbuja sum, kakor bi ne bil župan za vse občane idrijske, marveč bi hotel skrbeti samo za svojih par liberalcev? Ako ima to v mislih, naj se zahvali za župansko čast ter naj vodi svoje politično društvo »Jednakopravnost«, tam ni nobenega političnega nasprotnika. Župan naj v uradu ne pozabi, da nima le ene stranke pod seboj. Volivci pa ravno iz takih slučajev lahko spoznajo, kako potrebno je bilo, da so prišli v občinski zastop možje, kateri bodo v njih imenu pri sejah javno povedali, kakšen bodi župan v — uradu.

Premeščen je polkovni zdravnik dr. Lad. Zahorsky pri tuk. polku št. 27 k bataljonu istega polka v Gradec.

„Cecilijino društvo“ nam sporoča, da je odposlalo »Spominsko knjižico« vsem župnim uradom ljubljanske škofije potom dekanijekih uradov. Naj bi torej izvolili č. gg. župniki omenjeno knjižico prilično vzeti vsak pri svojem dekanu.

Tržaško mestno gospodarstvo. Ni ga menda pod božjim solncem takega gospodarstva z občinskim denarjem, kakoršno je v Trstu. Koliko tisočakov in tisočakov je že stalo vprašanje, kako preskrbeti tržaško mesto v zadostni meri s pitno vodo, a še sedaj niso gospodje prišli do vspeha; vedno in vedno le »študirajo«. A vsako »študiranje« stane; tisočaki beže, a vode le ni. Prav take mojstre so se pokazali tudi pri vprašanju norišnice. V škorklji so kupili velik svet, kjer naj bi zidali norišnico. Lotili so se že napravljati po tem svetu ceste — a kar nakrat so se domislili, da ni vode tu in je ta svet preveč izpostavljen burji. Opustili so ta svet, a pri tem zavrgli na stotine tisočev kron, ki so jih za to potrošili. Sicer so si gospodje hoteli pomagati s tem, da so izvolili komisijo, ki naj preišče, kedo je kriv na takem zapravljanju občinskega denarja, a dotična komisija ni mogla najti onega, na katerega pada vsa odgovornost, a tudi ona ni mogla opravičiti tih stroškov. Take gospodarje so se pokazali pri nakupu Wildi-jevega zemljišča, kjer mislijo sezidati v ojašnico. Potem, ko so potrošili več tisoč kron — vsak mesec tisoč od januarja do oktobra — dovršili so tako, da so kupili ono zemljišče pod mnogo težjimi pogoji za občino in sicer za 20.000 kron dražje, nego je bila prvotna cena, in so se odtopili po vrhu Wildiju velik kos zemljišča. Sedaj hočejo kupiti pri Sv. Ivanu zemljišče za 163.000 kron, kjer bi napravili bolnico za kronične bolezni. Ponudba konča z 20. dnem tega meseca. Stem pa da mora biti že v osmih dneh vsa stvar gotova, ne morejo občinski svetovalci natančno pregledati vse stvari. — Pa ne mislite, da imamo te podatke o tem »vzornem gospodarstvu« od bogve kake interesovane osebe — ne, vse to posnemamo iz tržaškega laškega lista, o katerem pravijo iredentovci, da je vladino glasilo. Če torej vladino glasilo, ki tako nežno skrbi za svoje ljubljence, pride do takih očitaj, potem si moremo že lahko misliti, kako grozno gnjilo je gospodarstvo teh laških gospodov. Zadnja zadeva je bila v četrtek zvečer na dnevnem redu v mestni tržaški seji in mi se še povrnemo k stvari.

Za popravo cerkve v Dražgošah je sklenila centralna komisija za umetne in zgodovinske spomenike darovati polovico, kar bodo znašali stroški.

Salomonska rešitev. Z Dunaja poročajo, da misli minister za železnice rešiti vprašanje o dvojezičnih napisih tako, da povsod tam, kjer so bili kaki prepiri radi dvojezičnih napisov, sploh ne bo za sedaj nikakega napisa. Če bo g. minister držal to besedo, izginejo kmalu vsi napisi na železnicah po Slovenskem, ki so povsod na prvem mestu nemški in laški še celo tam, kjer ni Nemcev in Lahov.

Iz Zagorja se nam piše: Pretečeno nedeljo poslovil se je od nas v obče priljubljeni g. kapelan Karol Cerin. S svojim finim in uljudnim nastopom si je pridobil srca svojih rojakov, med katerimi je deloval nad dve leti neumorno. Želimo mu njegovi rojaki, da bi v istem duhu deloval tudi na novi službi v Kostanjevici. Bog ga ohrani še mnogo let!

Stavka v Mirnu ni še popolnoma končana. Izmed vseh štirih delodajalcev pohvaliti moramo pred vsem g. Scalettarija. Dasi ni slovenskega rodu, pokazal je najboljšo voljo in najbolje sree do svojih domačih delavcev. Večkrat jih je vabil k sebi, se z njimi dogovarjal in se slednjič z njimi tudi pogodil. Kar je obljubil je tudi pismeno potrdil in sicer je znižal delavno dobo za eno uro (10urni delavnik) ter povišal plačo za 10 odstotkov. Drugi mu je sledil g. Faganeli, ki je pod istimi pogoji zopet sprejel vse svoje prejšnje delavce in še dva druga delavca domačina. Ostala dva delodajalca, slovenska naprednjaka in varovanca »Soček«, pa se branita delavcem priznati ta poboljšek. Raje najemata tuje delavce, ki jih morata plačevati dražje kakor domače. To gotovo ni hvalevredno.

C. kr. prof. Mazorana, katerega je poslala na Dunaj v drž. zbor sedaj v Trstu gospodujoča židovsko-liberalna stranka, imel je v zbornici drzno čelo, ko je trdil, da so slovenske šole v tržaški okolici vzdrževane z italijanskim denarjem, ker ubožna slovenska okolica ne more sama plačevati stroškov za vzdrževanje teh šol. Če bi tako zatrdilo iz ust c. kr. in iz c. kr. blagajne plačanega profesorja odgovarjalo resnici, čemu ni povedal ta laški c. kr. uradnik, zakaj se je njegova stranka upirala ločitvi tržaške okolice od mesta, katero ločitev so okoličani že toliko let sem zahtevali? Da v zavijanju resnice so ti Lah vsi enaki, pa naj bodo laški odvetniki ali pa laški c. kr. profesorji! Vsako sredstvo jim je dobro!

Demokratska likvidacija. Oni Dobrila, ki je bil zatočen, da je napadel urednika „Il Sole“, podal je svojo odstavko, kakor zaupnik soc. demokratske stranke, kakor čitamo v tržaških listih. Če že taki stebri zapuščajo demokratske voditelje, pač ne bo dolgo, ko izgine ta tržaška organizacija.

Demokratska „baraka“ se podira. Ne mine skoraj teden, da bi ne doživeli tržaški demokratje kake blamaže, odkar so se pobratili z židovsko-laško-kapitalistično kamoro. Pa kako naj bi se ne? Hujekali so Llojdove kurjače, naj štrajkajo, in ko so bili kurjači res zapustili delo, pa je glasilo demokratov bilo proti štrajku. Poročali smo že, kake dobičke je prinesel ta štrajk kurjačem. A tudi soc. demokratska organizacija se ga ne bo posebno hvaležno spominjala, ker so sedaj kurjači izstopili iz soc. dem. organizacije. Okoličanski zidarji so jih že davno zapustili in če pojde tako naprej, bodo voditelji v kratkem brez vojakov. Ako jih še železničarji zapuste, potem bodo morali zapreti »botoge«. Pravijo, da je delavcev na železnici 400, ki plačujejo organizaciji vsak po eno krono na mesec. Če bi pomislili železničarji, da plačujejo na leto 4800 kron na leto, bi gotovo kaj več dosigli, ako bi se postavili na lastne noge in bi ne bili odvisni od onih, katere je poslala laška kamora, da ukazuje sedaj delavcem.

Vinska poskušnja na Krškem, ki bo v nedeljo in ponedeljek, dne 23. in 24. t. m., utegne biti zanimiva, kajti udeležba od strani vinogradnikov razstavljalcev bo

prav velika. Da bi jo le kupci in drugi interesi v mnogobrojnem številu posetili! Razstava, oziroma pokušnja bo v telovadnici in drugih stranskih prostorih meščan. šole. Stregle bodo iz prijaznosti krške in leskovške gospodične. Pokušnja, ki se prične oficijelno ob pol 2. uri pop., bo deloma brezplačna, deloma pa proti plačilu 5 ali 10 h za kozarec, kar bo odvisno od starosti in dobrote vina. Vstop je prost in neomejen. V nedeljo ob 10. uri dopoldne bode razdelitev diplom, ki so se priznale udeležnikom bivše grozdne in sadne razstave v Krškem. Pripomni se, da dobe diplome tudi oni razstavljalci, katerim je jury kolajne priznal. Prizadeti so toraj naprošeni, da se gotovo snidejo že ob 10. uri v šolskem prostoru meščanske šole. K tej razdelitvi ima tudi vsak drugi interesent pristop in želeli bi bilo celo, da pride posebno mnogo vinogradnikov in drugih interesentov ker bo ob enem tudi kratek strokovni poduk.

Novo uniformo dobili so uslužbenci pri tržaškem električnem tramvaju.

Židovski listi. Poročali smo, kako inserate prinašajo židovski listi. V nekem tržaškem laškem židovskem listu pa ditamo, da išče tridesetletna gospica gospoda; vdova srednje starosti, lepa, pridna, z lastnim pohištvo, bi se rada seznanila z gospodom. V Trstu celo prednjačijo!

Prevročna laška kri. Včeraj popoldne ob 2 uri našel je v kavarni urednik F. nekega tržaškega političnega lista pisca G., ki je spisal neko humoristično pesem. Urednik F. se je približal G. in je poslednjega oklofotal. To noč pa je šel iz kavarne urednik F. ob 1/2. uri po polnoči s svojo zaročenko. Na ulici so ga napadli trije moški in ga precej hudo ranili na obrazu. Ker ga je hotela zaročenka braniti, dobila je tudi ona klofute. Urednik je moral na rešilno postajo. Sedaj ima sodnija vso stvar v rokah.

Novice iz Hrvaške. Zadnja razprava radi protisrbskih demonstracij bo v Zagrebu prihodnji ponedeljek. Sodili bodo pravika M. Matića. — Umrli je v Zagrebu Anton Malnarič. — Ustanovo za v pokojene duhovnike je ustanovil škof Gugler. Daroval je v ta namen 5000 K. — Zaprl so v Zagrebu radi tatvine mizarskega pomočnika Jožefa Bečvarja iz Brežic. — V novo finančno palačo v Zagrebu se preselijo uradi začetkom januarja. — Ubegli odvetnik. Iz Gospiča je pobegnil v Ameriko odvetnik dr. Marun. Napravil je mnogo sleparij in poneveril večjo svoto. — Radi poneverjenja občinškega denarja je bil včeraj v Zagrebu obsojen bivši blagajnik občine Belovar Moravče na dve leti težke ječe. — »Srbobran« bo zopet prišel izhajati pod naslovom »Novi Srbobran«.

Ubegla kaznjena. Iz litijskega zapora sta v noči od 11. na 12. t. m. pobegnili radi tatvine obsojena delavca Franc in Janez Tomšič iz Hotiča ter sta še tisto noč pokradla Franu in Josipu Končarju iz Hotiča celo vrsto oblačilnih predmetov, več zlatnine in 2 1/2 klobas.

Poštna vest. Vodstvo poštne nabiralnice v Stari vasi pri Št. Jerneju se je poverilo ondodnemu posestniku Fran Novaku.

Samomor. V četrtek ob 11. uri 30 m. dopoldne našli so na Kolonji v tržaški okolici 47letno perico Marijo Dragovina mrtvo v vodnjaku. Že ob 5. uri zjutraj so jo pogrešali in najbrže se je vrgla že ob isti uri v vodnjak. Vzrok samomora ni znan.

»Senzacionalno aretiranje?« Pod tem naslovom priobčjujejo tržaški laški listi telegram v »Slovenskem Narodu« iz Trsta, v katerem stoji, da so v Trstu prijeli nekega nevarnega človeka, ki je v zvezi neke zarote, katera ima namen umoriti nekega vladarja na Balkanu. Laški listi dostavljajo: »O vsem tem ni v Trstu nič znanega.«

Mati in sin pošgalca. V Št. Volbenku na Spodnjem Stajerskem so prijeli kočarico Terezijo Zima in njenega sina Antona. Dolže ju, da sta lani zažgala svojo lastno kočjo in tako neko zavarovalnico oškodovala za 350 kron.

V jarku se je zadušil. Jan. Klešnik iz Spodnje Zadobrove je včeraj peljal z gore

voz stelje iz Spodnje Zadobrove. Voz se je prevrnil ob nekem jarku na Klešnika in ga potisnil v jarek, kjer se je Plešnik pod vozom zadušil in utonil.

Stavka ševljarjev v Pulju. V Pulju so včeraj ustavili delo vsi ševljarji pomočniki. Čuje se, da se organizirajo stavke tudi drugod.

Novice z Reke. Okolu sveta na biciklu. Josip Barbul iz Gorice odpeljal se je leta 1900 v svet na biciklu. Sedaj se je vrnil na Reko, kjer je predaval. Ko je nabral nekaj denarja, odpeljal se je zopet naprej. — 50 ur igra na glasovirju neprestano, ne da bi vzdignil roke od tipk, pianist Kamilo Bancia iz Benetk. Te dni se pride kazati tudi na Reko. — Tifus na Reki in Sušaku ponehava.

Zastavo slov. katol. delavskega društva v Gorici bodo izdelale učenke obrtne šole »Šolskega doma« pod vodstvom gospodične učiteljice Ark o. Zastava bo bela in rumena z dvojnimi trakom, cesarskim in narodnim. Na sredi bo slika sv. Jožefa, patrona krščanskih delavcev. Sliko sv. Jožefa jim oskrbi domača umetnica gospodična Henrika Šantel. Blagoslovljenje te zastave bo slovesno in se ga bode udeležilo vse krščansko delavstvo goriške dežele. Slavnosti se udeleži tudi »Slovenska kršč. soc. zveza«.

Viteški red križa laške krone dobivajo tudi tajniki tržaškega telovadnega društva, katero društvo se je prej klicalo: »Associazione Triestina di Ginnastica«, a je bilo vsled »preveč patriotičnega« delovanja od avstrijske vlade razpuščeno in je prišlo na dan z novim imenom: »Unione Ginnastica«.

Stavka delavcev v tržaški luki se utegne pričeti v ponedeljek. Delavci zahtevajo od spediterjev in trgovcev večje plače.

Sleparija ciganov. V ptujski okolici hodijo okoli cigani in prodajajo kot kotlarji bakrene kotle. Pa pri teh ciganskih kotlarjih se večkrat primeri, da prodá za drag denar čisto navaden železen kotel, ki je samo z bakreno barvo pobarvan. Priporočila se velika pazljivost pri takem nakupovanju, ker je barva tako spretno pogojena, da se zelo težko spozna. Najboljše je, če se od ciganov take reči ne kupujejo, temveč le pri poštenem kotlarskem mojstru.

Slovenci na Ogrskem so si hoteli v Petanecu ustanoviti bralno društvo. Mažarska sovražnost jim je ustanovitev prepovedala. Neki cgrski slovenski mladenič piše o tem »Slovenskemu Gospodarju«: »S tem nam hočejo preprečiti vsak napredek in nas povsem poogradičiti. Ali tega svojega cilja ne dočakajo nikdar, ker si mi znamo pomagati na drug način: namreč s tem, 1. da bomo pristopili k sosednim spodnještajerskim bralnim društvom, 2. da si bomo izposojevali dobrih slovenskih knjig, 3. da si bomo naročali v slovenskem duhu pisane časnike, 4. da se bomo združevali in organizovali. Če bomo to delali, potem ne bomo »podlaga tužjevi peti«, in nam ne bodo mogli škoditi naši sovražniki. Posebno mi fantje moramo biti vzgled v tem oziru drugim. Na delo torej, da bomo materi Sloveniji v korist!

Iz Ljubnega na Gorenjem Stajerskem se poroča, da so ondodni merodajni faktorji sklenili zgradbo novega poslopja za rudarsko akademijo.

Skrivnostni dogodek. K načelnici sirotišča v Kočevju je te dni prišla neka ženska in je zahtevala, naj se ji izroči 17letna hčerka nekega gostilničarja v Delnicah, češ, da je njen oče na smrt bolan in da jo hoče še enkrat videti. Načelnica ji dekletce ni izročila in je dejala, da bo prej brzojavila v Delnice, ako so ti podatki resnični. Kakor je to neznana ženska slišala, je izginila. Na brzojav je iz Delnic prišel odgovor, da je oče popolnoma zdrav. Neznana ženska je gotovo hotela 17letno dekletce dobiti v roke, da jo izroči nepoštenosti.

V Št. Lambertu so radi davice šolo zaprl. 4 otroci so že umrli.

Sejmi po Slovenskem od 17. do 22. nov. Na Kranjskem: 17. v Ljubljani (8 dni), na Rski; 20. v Gor. Planini in St. Vidu pri Vipavi; 21. v Hotedršici; 22. na Slapu pri Vipavi. — Na sloven.

Štajerskem: 19. v Podredu; 21. v Podčetrtnem; pri Sv. Barbari v Haložah, St. Juriju ob Tabru. — Na Koroškem: 18. v Starem Dvoru. — Na Primorskem: 22. v Šmarju; 24. v Vidmu (8 dni).

Dobro domače zdravilo. Izmed domačih zdravil, ki se rabijo za lajšanje bolečin in kot mazilo pri prehlajenju itd., zavzema prvo mesto v Riharjevi lekarni v Pragi izdelano »Liniment. Capsici. comp.« s »Sidro«. Cena nizka: 80 h, 1 K 40 h in 2 K steklenica; vsaka steklenica je v krasni škatli in zaznamovana z znano »Sidro«.

Tedenski koledar.

Nedelja, 16. nov.: 26. pobinkošna, Otmar op., evang.: Prilika o goršičnem zrnu. Mat. 13. — Ponedeljek, 17. nov.: Gregor šk. — Torek, 18. nov.: Posvečenje bazilike sv. Petra in Pavla. — Sreda, 19. nov.: Elizabeta kralj. — Četrtek, 20. nov.: Feliks Val. spozn. — Petek, 21. nov.: Darovanje M. D. — Sobota, 22. nov.: Cecilija d. m. — Solnce izide 20. nov. ob 7. uri 13 m., zaide pa ob 4. uri 19 min. — Lunin spremin: Zadnji krajec 23. nov. ob 8. uri 45 min. zjutraj. — Musica sacra v nedeljo, 16. nov.: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo v D dur zložil G. E. Stehle, graduale »Specie tua« Ant. Foerster, offertorij »Filius regum« dr. Fr. Witt.

Ljubljanske novice.

Blagoslovljenje novih delavskih domov na Viču. Jutri ob 1/4. uri popoldne blagoslovi prevz. g. knezoškof dr. A. B. Jeglič 19 novih delavskih domov na Viču. Postavilo je te nove delavske hišice neumorno, v blagor delavskih slojev delujoče »Slov. del. stavb. društvo«.

Javno predavanje. Prihodnji torek točno ob pol 8. uri zvečer bo v veliki dvorani »Kotliškega Doma« predaval g. dr. J. Debevec iz Kranja. K obilni udeležbi vabi odbor »Slovenske kršč. soc. zveze«.

Strokovno socialni tečaji »Slovenske kršč. soc. zveze« se vrše vsak petek točno ob 7. uri zvečer. Udeležuje se jih lepo število ljubljanskih delavcev raznih strok. Kdor se želi še udeležiti, naj naznani to prihodnji torek pri javnem predavanju društvenemu tajniku.

Meščanski klub vabi svoje člane na jutrišnji prijateljski sestanek ob 7. uri zvečer v »Kotliški dom«.

Umrli je včeraj zvečer v Ljubljani vseučilišnik g. Julijan Železnikar.

Frakarija v »Narodnem Domu« se še ni izmodrila. Ljubljanska čitalnica priredi v »Narodnem Domu« promenadni koncert. V Ljubljani imamo neodvisno društveno godbo, ki si je pridobila sedaj velik ugled, ker ima sedaj dobre moči, ki se lahko kosajo z vojaško godbo. A manjka ji nekaj — vojaške uniforme nima in nemška ni, zato pa ni po mnenju frakarije »nobel«. Zato si je čitalnica naročila v ojaško godbo. Uniforme pripeljejo uniforme in s tem je ustrezno »narodnim damam«. To je res jako narodno »požrtvovalno«, da se slovenska podjetja prezirajo, namestu da bi se jih podpiralo. Časih ni bilo tako v »Čitalnici«, in če bi sedaj ranjki Bleiweis vstal, pometel bi iz »Narodnega Doma« frakarijo, katera je tako »nobel«, da je dom vzela ljudstvu, a ni tako »nobel«, da bi ga tudi vsega plačala.

Konj splasil se je včeraj popoldne na Radeckega cesti v bližini vojašnice hlapcu F. Moletu pri Petriču na sv. Martina cesti. Bale papirja so raz voza se raztresle po cesti. Prihiteli so ljudje, da so prerezali štrange in oprostil konje.

Beg lovskega tatu. Jožef Pregled, posestnikov sin iz sv. Ambroža, občina Cerklje je skočil predvčeršnjim doma, ko so ga orožniki lovili zaradi lovske tatvine, skozi okno v prvem nadstropju in si je pri padcu zlomil levo nogo pod kolonom. Prepeljali so ga v bolnico.

Kobase so ji dišale. V Solskem drevo-redu je danes dopoldne pri mesarju I. Cuzaku neka ženska ukradla tri klobase.

Učenčevo potovanje. Solski učenec Cezar Lenardi iz Trsta, stanujoč v sv. Florijana ulicah št. 21. je pobegnil iz stanovanja in se podal proti Gradcu.

Zgubljen. Na cesti iz Ljubljane do Št. Vida je zgubil posestnik I. Gaber denarnico, v kateri je imel 40 K denarja.

Iz blaznice pobegnili. Ivan Meznar 29 let star iz Topolce, občina Trnovo, je včeraj ušel iz blaznice na Studenou.

Hlapec in vinski duhov. Jozef Mozetič, hlapec pri Juvančiču v Sp. Siški, je včeraj zvečer v pijanosti padel z voza in se je na obrazu pobil. Zgubil je tudi pri vozu kolo tako, da sta konja privlekla voz le na treh kolesih do mitnice na Dolenski cesti, kjer sta pijanega hlapca požakala.

Društvena godba priredi v nedeljo dopoldne ob 1/2. 10. uri v restavraciji gosp. I. Kende »pri Gambirinu« zajuterkovalni koncert. Vstopnina 10 novčičev. — Istotam večerni koncert ob 8. uri. Vstop prost.

Prememba posesti. Posestnik in trgovec g. E. Predović je na dražbi kupil hišo tes.

mojstra Fr. Pusta star. v Hradeckega vasi. Poročil se je g. Franc Jerše v Ljubljani z gđo. Rino Jaiatz iz Gorice.

Sod ga je podrl. Auerjev hlapec Franc Sedej je vlačil iz podzemeljske kleti polne sode. Pri tem se mu je nenkrat utrgala vrv in se je poln sod zavalil na njega. Sod ga je hudo pritisnil na prsi in pomečkal tako, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Stavbinske vesti. Načrti za nov moderni hotel ob Miklošičevi cesti so gotovi. Z zidanjem se prične spomladi. V hotelu bo tudi kavarna in velika dvorana. Ob Levstikovih ulici bodo zidali spomladi novo hišo za gospo M. Spalek. ob tej ulici postavi vilo tudi poštni uradnik g. Mayer. V Streliški ulici je g. Pust postavil skladišče za les. Podiranje licealnega poslopja bo dovršeno do konca novembra. Poslopje »Kmet-ske posojilnice« je dozidano.

Nesreča na kolodvoru. Na južnem kolodvoru so se danes dopoldne splašili Staculovi konji. Zadel so z vozom ob drog na cesti, da se je voz prekucnil in so zavitki sladkorja popadali na tla in se razleteli. Na cesti je bilo vse polno koščkov sladkorja. Konji so se splašili, ko je stroj zažvižgal. Hlapec jih ni mogel obdržati in je padel z voza in se na levi rami tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico. Konje so na cesti ustavili in prijeli fjakarji.

V bolnico so prepeljali 15letnega posestnikovega sina Karola Pecolda iz Savnice. Doma je v vinogradu padel in si zlomil desno nogo. — Danes dopoldne je na Viču pri nekem posestniku na dvorišču pes popadel 7 1/2 let staro Uršulo Završan in jo v desno lice vgriznil. Pes je bil sicer priklenjen, a ženska ga ni opazila in je prišla preblizo njega. Poškodovana je šla v bolnico.

Divji zajec je iskal lovca danes zjutraj ob 9. uri na Rinski cesti. Pridrl je z Mirja v Gorupove ulice. Vozniki lovili so ga z biči. V nekega znanega nimroda g. V. A. se je zajec zaletel tako, da bi bil lovec kmalu padel. Nimrod se je jezil in le obžaloval, da ni imel puške s seboj. Zajec je svojim zasledovalcem ušel po Emonski cesti na »Mirje«.

»Pri slonu« sta se ponoči v veži sprla hlapca Maks in Luka in bi se bila tudi do krvavega stepla, da ni prišel zraven policaj, ki ju je razdvojil.

Kotiček za liberalce.

»Oficijalno stališče«. Včeraj je »Slov. Narod« priobčil razpravo, v kateri obravnava »oficijalno stališče katoliške teologije proti ženskem vprašanju.« Citati so seveda vsi napačni, oziroma to, kar pišejo cerkveni očetje o liberalkah, to je o poganskih ženskah svojega časa, to pripisuje liberalni ženskopoljub vsem ženskam. Liberalni »teolog« pravi, da je ženska »sladko zlo in hudičev kvas, volkulja, umazana, vredna okov, hudobna kača, premikajoča se brezno, strašen ponočen tiš, krvoločnejša kot gad, polđlovek, orodje hudičeve, bitje, ki je od nog do glave samo vrv, v katero lovi duše« itd. Strašne reči! Liberalke morajo kar iz kože skočiti, ko to bere! Kaj pa je res? Poštene ženske je cerkev vedno visoko čislala. Glejte češččenje Matere Božje! Glejte visoko spoštovanje, katero so gojili srednjoveški vitezi do žene! Glejte na katoliško pesništvo, katero je polno hvale in slave za plemenito krščansko ženo. Res je pa, da o takih »ženskah«, kakoršne so n. pr. liberalci importirali v Ljubljano, katoliške cerkev nikdar ni pohvalno govorila, in njeno »oficijalno stališče« proti prostituciji je bilo vedno jako neprijazno. »Slov. Narod« zametuje stališče sv. Alojzija. Naj nam zdaj pojasni, kako »oficijalno stališče« proti ženskam imajo razni liberalci, n. pr. ta, o katerem so zadnjič iz Cerkljan povpraševali, ali Lozarjev Pepe, dr. Marovt na Vrhniki, ali Malovrhov Mirko itd.? Ali hočemo mi povedati to stališče?

Dr. Tavčar poroča v »Narodu«, da je on v Kostanjevici očitno ljudi nagovarjal, da naj duhovnike s palicami pretepajo. Tudi »Narod« k temu hujska. Recimo, da je res, kar piše »Narod«! Kako je mogel pa okrajni glavar Orešek ta shod dopustiti, da ga ni razpustil? Ljudski tabor v Ljubljani je bil prepovedan. Ali misli vlada, da smejo liberalci vse, katoličani pa nič? Pri shodih v krškem okraju bo vladni komisar še slišal primer o tem, kako je vlada postopala glede shoda v Kostanjevici in kako na Catežu, ako bo še kdaj delala z našo stranko tako, kakor zadnjič!

»V Kostanjevici se bo v nedeljo zastonj pilo!« S tem geslom so bobnali liberalci za kostanjevski shod. Občinstvo je bilo tudi temu klicu primerno in je bilo tako pijano, da je sprejelo resolucijo, zoper katero so v treznem stanju vsi. V ponedeljek zjutraj šele se je peljal Tavčar čez Krško nazaj. Na kolodvoru ga je opazoval naš somišljenik, ki nam piše, da je imel mož v obrazu temno-višnjekasto liso, zaspane oči in je bil grozno truden videti. Očividno je vročemu dnevu sledila tudi junaška noč! Iz Ljubljane nasproti mu je prišel generalni adjutant, mož z debelo bu-

divjačina. Od teh od nje ustreljenih živalij je 18.891 fazanov, 17.881 zajcev, 4500 jelenov. Število kozlov ni navedeno.

Goluhovski odlikovan. Turški sultan je bogato okinčal prsa laških čelverjev, ki so prišli v Carigrad morda z namenom, da bi razdelili turško carstvo. Tudi našemu ministru za zunanje stvari, ki nas s tako ljubeznijo drži v nemško laškem prijateljstvu, prilepil je na junaška prsa Osmanjev red.

Defraudacija v Pragi. Doslej je doznano, da je biseri blagajnik, pokojni Ort, defraudiral sam čez pol milijona kron. Vsak dan se vrše hišne preiskave. Kmalu bo še več oseb aretiranih.

Učiteljice Na Ogrskem je okoli 400 učiteljic brez službe. Vse sili v prepiranje, potem pa ni kruba. Listi zahtevajo, naj vlada preiskrbi dekletom trgovaške izobrazbe mesto učiteljice.

Narodni dom v Pragi. Župan dr. Srb je naznanil v obč. svetu, da praška občina sama začne zidati »Narodni dom«. »Meščanska beseda« bo plačevala na leto 15.000 gid. najemnine. Živnostenska banka da pa prostor. V Pragi si zaseda tudi trgovaška in obrtna zbornica svojo palačo.

V Kutni gori so restavrirali tamošnjo staro zgodovinsko znamenito cerkev. Mestna hranilnica je v ta namen darovala krasno barvano okno.

Slovaki si hočejo v Turčanskem Sv. Martinu, kjer imajo že svoj »Narodni dom«, postaviti tudi novo zgradbo za svoj muzej, za katero so nabrali že 19.876 K.

Tolstoj in 14letni novinar. Ruski list »Astrahanskaja Vedomosti« priobčuje nekronologijo jednega svojih sodržnikov, ki je umrl v 14. letu vsled prenapornega duševnega dela. Deček se je imenoval Nikolaj Popov, hodil je v četrto gimnazijski razred in kazal je, da bo nekaj izvanrednega vzlasti na književnem polju. Pred enim letom mu je umrl oče, a on se je lotil dopisovanja v zgoraj omenjeni list in z malim plačilom, katero mu je donášal njegov trud, vzdrževal je mater in dve sestr. Po dnevu je hodil v šolo, po noči pa je bil korektor in kronist pri listu »Astrahanskaja Vedomosti«. Ali napor je bil prevelik za njegov mladi organizem: anemija ga je umorila. Ta životopis je čital Leon Tolstoj in sedaj nabira ta največji velikan sedanjega človeštva potrebne podrobnosti, da izda knjigo, v kateri bo ta deček glavni junak. Gotovo si ni ubogi deček nikdar mislil, da bo tak velikan kedaj opisoval njegovo borno življenje.

Tatovi, ki streljajo. V Cunco v Italiji hoteli so ulomiti v štacuno nekega urarja tatovi, a prišli so karabinerji (laški redarji). Ko so jih tatovi zapazili, začeli so streljati iz revolverjev na redarje in ranili dva. Na to so pobegnili. Tatov še niso našli.

Bogata beračica. V Floridsdorfu pri Dunaju je umrla te dni 84-letna beračica Barbara Nechlovil. Ta »ubočica« je zapustila: vrednostne papirje v vrednosti 6000 K, potem hranilno knjižico na 12.000 K, hranilno knjižico z vlogo 8000 K, pošto hranilnično knjižico za 400 K, skatljivo s 26 zlatimi kronami, srebrom, nikelnom v vrednosti 400 K. Beračila je do smrti.

DRUGI SVET

(XXIV. »Martinov večer«) priredi Slovenska čitalnica v nedeljo, 16. novembra 1902 »pri Petru« (Anđniku) v spodnji Siski. Vpored: petje, predavanje in prosta zabava. — Začetek ob polu 8. uri. — Člani čitalnice so vstopnine prosti. — Gostje plačajo 40 vinarjev.

DARUJE

II. izkaz darovalcev podpornega društva za slovenske visokosilce na Dunaju v dobi od meseca aprila do meseca oktobra 1902.

Slavno hranilno in posojilno društvo v Ptuj 680 K (v prvem izkazu 880 K, skupaj torej 1560 K). Gospod Vilj. Pfeifer, državni poslanec izročil je društvu 120 K, katere so darovali gg. drž. poslanci: Dr. A. Ferjancič, dr. Ant. Gregorčič, Vilj. Pfeifer, Josip Pogacnik, Ivan Plantan, Fran Povše, Fran Robič, dr. Ivan Šusteršič, Ivan Vencajz, Jos. Žičkar, dr. Ign. Žitnik — po 10 K — in gospa Puhernik v Vuhredu (na Štajerskem) 10 K. — G. dr. Fran. Rosina, odvetnik v Mariboru, nabral je za društvo 120 K, katere so darovali p. n. gg.: Dr. Jernej Glančnik, odvetnik v Mariboru, 20 K, po 10 K so darovali veleč. gg.: Dr. Anton Medved, c. kr. profesor, dr. Kovačič, prof. bogoslov, gg. dr. Ivan Glaser, odvetnik in dr. Fran. Rosina, odvetnik; dalje so darovali veleč. gg. Rado Marzidovšek, voj. duhovnik, 6 K, Anton Kolarič, kapelan, 5 K, I. Vreže, katehet, 5 K, Anton Korošec, urednik, 5 K, Alojzij Čížek, 5 K, dr. Silvo Hrašovec, c. kr. sodni pristav, 4 K; po 2 K so darovali veleč. gg.: Jos. Čede, kapelan, Vekoslav Bahovec, c. kr. oficijal, Jusek Lichtenwallner, učitelj, dr. Fran. Vovšek, c. kr. dež. sod. svetnik, I. Košan, c. kr. profesor, Anton Kukovič, nadučitelj na Polenškaku, Franjo Pavlič, c. kr. poštni blagajnik, dr. I. Bezjak,

c. kr. profesor, Henrik Schreiner, c. kr. ravnatelj učiteljstva, veleč. g. I. Štraki, korni vikar; po 1 K so darovali gg. Peče, c. kr. poštni oficijal, Rádovanič, farmacevt, Kokl, učitelj v Studencih, Vendolin, trgovec ravno tam, Josip Čeh, nadučitelj pri sv. Jerneju, dr. Vladimir Srnc, c. kr. sodni prakt., Vekoslav Stermšek, nadučitelj v Medvedovem selu, neimenovani. — Slavna posojilnica v Celju je darovala 100 K, Goriška ljudska posojilnica v Gorici 100 K, sl. kmetska posojilnica okolice ljubljanske 60 K, slavne posojilnice in sicer v Slovenski Bistrici 40 K, v Postojni 40 K, v Černomlju 30 K, v Brezicah 30 K, v Šmarji pri Jelšah 30 K, v Framu 20 K, v Ormoži 20 K, v Ribnici 20 K, v Logatcu (po g. Jak. Puklu) 20 K, v Gornji Radgoni 20 K, † Alojzij Kremžar, mag. svetnik v p. 20 K, Jakob Pukl, posestnik v Maria-Enzersdorfu 20 K, (za stroške) 15 K, skupaj 35 K, dr. Klemens Seshun, dvorni in sodni odvetnik na Dunaju (za upravne stroške) 17 K 73 v., dr. Leopold Poljanec, c. kr. profesor v Mariboru 10 K, sl. okrajna posojilnica v Ljutomeru 10 K, Anton Šlamberger, c. kr. notar v Kranju 10 K, dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik v Gorici 10 K, veleč. gosp. Fran Hrastelj, župnik v Ribnici, sedaj nadžupnik in dekan v Konjicah 10 K, Žiga Sežun, c. kr. kontrolor blagajne drž. dolgov na Dunaju 10 K, sl. upravništvo »Slov. Naroda« pošlje darilo gospe Cecilije Budinak, nabrano v Kranjski gori 6 K 44 v., Ferd. Seidl, real. profesor v Gorici 6 K; g. dr. Fr. Rosina, odvetnik v Mariboru, pošlje darilo g. mag. dr. Feliks Ferka 4 K in veleč. g. Frangerja, župnika pri sv. Marjeti 2 K. Slednjič so darovali gg.: dr. Jos. Vošnjak, zdravnik in posestnik v Slov. Bistrici 5 K, dr. Josip Tominšek, c. kr. prof. v Kranju 4 K, dr. Franč. Kogoj, zdravnik v Kranjski gori 4 K. — Za toliko blagih darov izreka društveni odbor najiskrenejšo zahvalo z uljudno prošnjo, da blagovolé slovenske domorodkinje in rodoljubi in nadalje pošiljati darove za to potrebno društvo I. društvemu blagajniku, g. dr. Klem. Seshun-u, dvornemu in sodnemu odvetniku na Dunaju, I. Singerstrasse 7.

Telefonska in brzojavna poročila.

Nova koalicija?

Dunaj, 15. nov. Minister Rezek in češka poslanca dr. Pacak in dr. Kramář so odpotovali danes v Prago. Pregovoriti hočejo vodstvo mladoč. stranke, da bi pod gotovimi pogoji dovolilo, da bi češki poslanci ne delali težav parlamentarnemu delu. Pogajanja o koaliciji se nadaljujejo. Körber se je včeraj posvetoval z dr. Derschatto, grofom Stürgkhom, baronom Ludwigsdorffom, grofom Wodzickim in dvornim svetnikom Marchettom. Želi, da bi se od več strani hkrati naredil začetek za rešitev jezikovnega vprašanja in za ustvarjenje nove koalicije. Načelnik novega ministerstva bi bil dr. Körber — namreč če se mu posreči sedanja akcija.

Dunaj, 15. novembra. Nekateri listi so poročali, da se je dr. Pacak pogajal z dr. Koerberjem, ne da bi bil od Čehov v to pooblaščen. Pacak je to trditve zavrnil. Vendar se od zanesljive strani zatrjuje, da je to res storil in dr. Koerberja s tem namenom obiskal v njegovem zasebnem stanovanju. Mnogo Mladočehov je vsled tega nevoljnih na Pacaka, češ. da je zatajil stališče Mladočehov, kateri so načelno proti vsaki zvezi s Koerberjem.

Dunaj, 15. nov. Listi poročajo, da utegne pasti ministerstvo, ali pa se razpusti parlament. Včeraj je bil minister-ski svet. Prej je Körber konferiral z raznimi voditelji strank. Vesti o koaliciji se še vedno vzdržujejo. Nemški nacionalci se trudijo, da bi v morebitni koaliciji imeli besedo in da bi omejili vpliv krščanskih socialcev in nemških konservativcev. Prihodnja seja držav. zbora bo v torek.

Dunaj, 15. nov. Cesar se je danes boljše počutil, a bo vendar še nekaj dnij ostal v Schönbrunn. V ponedeljek ne bo avdiencij. V par dneh se bo cesar mogel peljati na sprehod.

Dunaj, 15. nov. Dr. Adler je vložil proti policiji radi naskoka na »Delavski dom« v Favoriten tožbo radi kršenja hišnih prav. — Čuje se, da bo v Floridsdorfu izvoljeni socialnodemokratski poslanec Seitz odstopil, da naredi prostor dr. Adlerju.

Dunaj, 15. novembra. Odvetniški koncipienti v Przemyslu zahtevajo od odvetnikov raznih priboljškov.

Trst, 15. novembra. Stolni kanonik Černe je danes zjutraj umrl.

Reka, 15. nov. Tifus na Sušaku je ponehal.

Zagreb, 15. novembra. V prihodnjem saborskem zasedanju bo vlada predložila zakon, s katerim se sprejme odškodnina oškodovanim srbskim trgovcem vsled zadnjih demonstracij. Več zagrebških posestnikov se je namreč uprlo in nečejo plačati omenjene doliade, češ. da je protipostavna.

Budimpešta, 15. nov. Tu se pred porotnim sodiščem vrši velezanimiva obravnava proti odgovornemu uredniku soc. dem. lista »Nepsava«, ki je obdolžil ministra Szella in Daranyja, da sta pri nakupu jezera Čorba oškodovala državo za 5 milijonov kron.

Praga, 15. nov. V ponedeljek bodo na korist sanacijskega zaklada sv. vavclavske založne prodajali razne dragocenosti, katere so zaplenili pri aretiranih defraudantih.

Praga, 15. novembra. Podžupanom izvoljeni dr. Fric je izjavil, da volitve ne sprejme.

Olomuc, 15. nov. Da preprečijo češko obstrukcijo v olomuški trgovinski zbornici, nameravajo Nemci spreminiti poslovni red.

Carigrad, 15. nov. Sem je došlo zopet 10 železniških voz od macedonskih ustašev ranjenih turških častnikov in vojakov. V Solunu je 1500 turških ranjencev. Splošno se priznava, da je taktika macedonskih vstašev občudovanja vredna. Boji se nadaljujejo. Pri Bjelici so se turške čete in vstaši pod vodstvom Saeva borile ves dan. Turki so morali bežati in so pustili 100 mrtvih. Turški vojaki počenjo silne grozovitosti.

Belgrad, 15. nov. Urednika liberalnega lista »Srbska zastava« Protiča so obsodili radi razžaljenja Veličanstva na eno leto ječe.

Pariz, 15. nov. »Figaro« javlja, da se Humbertovi nahajajo v Braziliji in da se jih bo do 5. decembra aretiralo.

Pariz, 15. nov. V republikanski stranki je razpor. Hoče se ustvariti večina brez socialnih demokratov. Rouvier bi bil ministerski predsednik. Zato se hoče kongregacijsko zadevo odstaviti z dnevnega reda.

Pariz, 15. nov. Načelnik policije Cochefort je tožil liste, ki so mu očitali, da je pomagal Humbertovim na begu. Sedaj je svojo tožbo umaknil.

Petrograd, 15. nov. Peterburgska Vjedomosti prinaša vest, da namerava iti češki državni poslanec Klofač v Macedonijo.

Lens, 15. nov. Tu je končana stavka rudarjev. V Denainu so prišli na delo vsi rudarji.

IZKAZI

13. novembra. Jožefa Podkrajšek, zasebnica, 61 let, Zabajak 12. Apoplexia cerebri.

14. novembra. Mirko Flojančič, b. nčnega uradnika sin, 5 let, Hilsrjeve ulice 3. Meningitis.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
14. 9. zveč.	745,3	4,8	sr. svzh.	sk. obl.	
15. 7. zjutr.	745,8	0,0	sr. svzh.	jasno	0,0
15. 2. popoln.	744,3	7,5	sl. svzh.		

Srednja včerašnja temperatura 4,9°, normale 3,9°.

1299 1-1

Ana Železnikar, urednikova vdova, naznanja v svojem in svojih otrok imenu, vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njen ljubljani sin, ozir. brat, gosp.

Julijan Železnikar

ki je po dolgi in mučni bolezni, včeraj ob 7. zvečer, previden s sv. zakramenti, v 24. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega ranjencega se bode v nedeljo, 16. t. m., ob 3. uri popoldne preneslo iz hiše žalosti, Stari trg št. 1 na pokopališče.

Svete maše zadušnice se bode brale v stolni cerkvi.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Žalujejoči ostali.

Brez posebnih obvestil.

Učenca

takoj sprejemem.

1293 1-1

Andrej Kalan

mizarski mojster

Škofja Loka št. 45.

Izjava.

Kar sem podpisani 13. t. m., v gostilni pri Zajcu v Vižmarjih v nekem prepiru zoper Janeza Šuštaršiča iz Vižmarjev rekel, to sedaj preključim in obžalujem, ker tega jaz sam sedaj o njem ne mislim.

1298 1-1

F. B. Jan v Vižmarjih.

Zahvala in priporočilo.

Vsem svojim častitim naročnikom se najiskrenejše zahvaljujem za doslej izkazano mi zaupanje ter se vsem, osobito pa prečastiti duhovščini ter gg. bogoslovcem, najtopleje priporočam v vsa, v čevljarski obrt spadajoča dela. Zagotavljam o solidno, trpežno in ceno delo bilježim, odličnim spoštovanjem

1297 4-1

Av gust Maté

čevljarski mojster

Sv. Petra cesta 32, poleg delavnice pok. g. Hrvata.

Učenec

iz boljše rodbine, ki je dovršil dva gimnazijska razreda, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v drogueriji

1294 3-1

Anton Kanc-a

Ljubljana, Šelenburgove ulice.

Kuharica

si želi službe pri kakem gospodu duhovniku. Več se poizve pri častitem gosp. Josipu Rome, župniku v Podzemlju, pošta Gradec, Dolenjsko.

1287 3-1

Dr. Viljem Schweitzer

naznanja, da je otvoril dné 1. oktobra 1902

svojo odvetniško pisarno

v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 19
poleg nunske cerkve in »Vzajemnega podpornega društva«.

Varstvena znamka: Sidro.

LINIMENT. CAPSICI Comp.

Iz lekarn Richter-jeve v Pragi,

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K 80, K 140 in K 200 v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarnice ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot prístni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.

1146 34-6

Kdor potuje v Gorico, priporoča se mu nova „kavarna Central“ na Travniku tik cerkve svetega Ignacija. Lastnik FILIP PEČENKO, prej hotelier v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov, kava in likerji najboljši, postrežba točna, čistoba uzgledna, oprema po najnovejših zahtevah, cene kakor v drugih kavarnah.

1156 8

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Mostu

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino Most (Brüx) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75
Prave srebrne rem. ure „5 80
Pristne srebrne verižice „120
Bud. iniki iz nikla „195
Moja trdka je odlikovana s s. c. kr. orlom, z zlatimi in srebrnimi svetinjami in ima na razpolago na tisoče priznanskih pisem. — Cenik s podobami brezplačno. 573 100-56

Nihče

naj ne zamudi, se oglasi zaradi prevzetja agenture jedne najstarejših bank za prodajo postavno dopuščenih državnih in posojilnih srečk na obroke. Najvišja provizija, prodajem, oziroma do-
ločena plača. Ponudbe pod šifro „P. N. 8979“ na Haasenstein & Vogler, Dunaj. 1155 (10-8)

Stanovanje,

obstoječe iz treh sob, kuhinje, ene podstrešne sobe itd. se odda s 1. februarjem eventuelno s 5. decembrom. 1288 3-2
Več se poišče pri upravnistvu tega lista.

Brzojav!

Pri slovanskih aposteljih sv. Cirilu in Metodu v Ljubljani, Lingarjeve ulice došla je

1292 3-1

velikanska izber

razne vrste povsem na novo trpežnega blaga, ter se slavno občinstvo uljudno vabi, da si svojo potreščino v zimskem blagu, katero se zdaj v najcenejši nakup nudi, oskrbeti blagovoli.

Pod Ciril in Metodovo znamko došlo nam je od tisoč slavnega občinstva do sedaj zahval za najpoštenejšo, in nizko ceno blago; vsako človeško bitje, katero količkaj razume, se z največjim zaupanjem povsem lahko prepriča, koliko denarja si odjemalei blaga v teku celega leta pod to gori omenjeno znamko prihraniti zamo-rejo, ako pri nas svoje potreščine nabavijo.

Toraj na svidenje pri slovanskih aposteljih

„Sv. Cirilu in Metodu v Ljubljani“
Špitalske ozir. Lingarjeve ulice.

Češnik & Milavec

Ljubljana * Lingarjeve ulice * Ljubljana

priporočata slav. občinstvu 1069 6-6

novosti

za jesenske in zimske potreščine v veliki in lepi izberi, volnenih modnih ženskih oblek, loden, raz-novrstni perilni modni porhet itd.

isto tudi velika zaloga za možke vseh vrst sukna za obleke, površnike, zimske suknje, haveloke itd.

Cene zanesljivo najnižje!

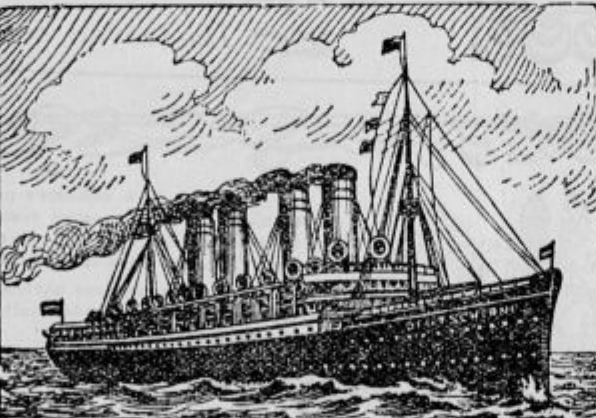
Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu

poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki vozijo samo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York so:

Deutschland	212 metrov dolg	Fürst Bismarck	200 metrov dolg
Auguste Victoria	168 „ „	Columbia	140 „ „
Moltke	160 „ „	Blücher	160 „ „
Pennsylvania	171 „ „	Pretoria	170 „ „
Graf Waldersee	170 „ „	Patricia	171 „ „
Palatia	140 „ „	Phoenicia	140 „ „
Batavia	152 „ „	Belgravia	152 „ „
Bulgaria	152 „ „	Armenia	170 „ „

Hamburg - Novi-York

le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno oblastveno potrjena agentura „Hamburg-Amerika Linie“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31. takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice 1266 31-1

Mejnarodna panorama

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetnostna razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.

Vsak teden druge dežele.

Danes, soboto, 15. nov. zadnjič:

Tretje potovanje po slikoviti francoski Švici.

V nedeljo 16. do 22. nov.: Zložno potovanje skoz zanimivi Turin in Milan.

Najnovejše so ameriški mutoskopi.

Pet novih, zabavnih podob.

5 znamk, ki se vržejo v posamen mutoskop 50 vin.

1. slika: Boj z blazinami. — 2. Pone-srečena vožnja v dolnu. — 3. Pre-kanjeni fotograf. — 4. Živ divan. — 5. Sanje ljubezni.

Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Veliko stavbišče

v bližini nove sodne palače in južnega kolodvora se prod. Več se izve v pisarni ces. kralj. notarja dr. Frana Vok, v Ljubljani, Miklošičeve ulice št. 24. 1268 2-2

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahodu, hri-pavosti in vratnih oteklinah zdrav-niško priporočana je 17 45 II.

MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacihi slučajih posebno dobro obnese.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih

Prospekti zastoj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Prodaja konkurzne mase.

Manufakturno blago

Conrad Schumijeve konkurzne mase

v Prešernovih ulicah št. 1

se bode od sobote 15. novembra t. l. pričenši na drobno in debelo po nizkih cenah prodajalo.

Oskrbništvo konkurzne mase.

**Pekarija
Slaščičarija
Jak. Zalaznik**
Stari trg št. 21
Mestni trg 6

Specijaliteta:
Ržen kruh
Najrazličnejše torte
Najfinerji likerji
Pravi turinski pelinkovec
Pristni brinjevec
Domača slivovica
Izborne kandite
Okusne domače pnce
Izborno pecivo za čaj
Okraski za božična drevesca
Inozemska vina
Miklavževa darila.
Specijaliteta: Graški popečenec
Izborne potlice
Vedno sveže pecivo
Najfinerji kruh

Novosti

konfekciji za dame
najnovejše pariške in berlinske
modele priporočata po najnižji ceni

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Največja zaloga
**oblek za gospode,
dečke in otroke in**
vseh oblačilnih predmetov.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko

1167 6-6

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po

110 95-15

4¹/₂ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,
Telefon šte. 57.

sezoni

trocevne puške

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velepoštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

sezoni

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporočam
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Duhovski poslovnik,
ali nevod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbituskega premoženja. — Z Mnimi obrabi in stvarnim kazalom. — Sestavljen po: — Drugi, popravljeni natis. — Broširan izvod knjige stane v "Katoliški Bukvarni" v Ljubljani 4 krone, tudi vezan v polsgrainu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Namnanjam, da imam v zalogi vedno fršno in trpešno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporočam se pred. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se pred. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljšje delavske moči; zato se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilega.

Tudi slav. p. n. občinstvu namnanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne šofe ter tudi nepremodljiv tirolski leden za haviroke.

Tudi imam narejene haviroke vsake velikosti za gospodina dečka po niski ceni.

Dijakom znižane cene!

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradon št. 9

priporočam slav. občinstvu in pred. duhovščini svojo veliko zalogo barvanih prstenih pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih, sivih, rumenih itd., kar najbolj trpežnih in po modernih modelih izdelanih. Cene nizke. 36 52-45

Lastni izdelek.
Ceniki franko in brezplačno.

Opozorjam

vse trgovce na lepe in cene papirnat

božične prtiče

kateri se dobivajo pri trdk 1265 3-2

V. Engelman, Grosuplje.

Službe cerkvenika

ši želi v vseh cerkvenih opravilih dobro izurjen, 38-letni mož, ki je bil v enakih službah že iz mladih let, tudi pri stolnici. Ima dobra, večletna sprčila. Najraje bi vstopil pri kaki večji cerkvi. — Zna slovensko in nemško; je spreten tudi za postrežnika.

Ponudbe naj se pošljejo na naslov: **Jožef Leskovar, p. Konjice (v Gradu).** 1229 6-6

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gld. 65.—
drugi 150 " " " 250.—

pri 1073 12-12

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Razstava v Parizu
"Grand Prix"

Svetoslaven ruski karavanski čaj
bratov
KIC Popoff
Moskva
C. kr. dvorni založnik

Najfinerji Najfinerji

1142 Pisarna: 10-2
Dunaj, VII/2 Breitengasse 9
Na drobno se dobi v vseh boljših trgovinah v izvirnih zavrtih.

Varstvena znamka uradno upisana.

Svet za skladišče

3-2 se odda v najem 1257

blizu južnega kolodvora.

Več pove upravnistvo »Slovenca«.

Stanje hranilnih vlog:
16 milijonov K.

Rezervni zaklad:
 okroglo **370.000 K.**

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta-h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. 771 5

Posoja se na zemljišča po 4 $\frac{1}{2}$ % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 $\frac{1}{2}$ % do 5%.

1260 3-3

Zobozdravnik

dr. Edvard Bretl

naznanja, da se je preselil s svojim atelijejem (preje dr. Frlan) iz Spitalske ulice šte. 7

na vogal Špitalske ulice in Glavnega trga

uhod Pred škofijo šte. 1

Št 38 174

Ustanove.

1264 3-2

1234 3-3

Razpis dveh dacarskih služb.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),
se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burke, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilenem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno **cerkveno perilo** iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene pa mogočnostmi nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-voljno prevzame.

918 28-6

Za šolska darila

priporoča

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Razlaga velikega katekizma ali krščanske nauke za cerkev. Sestavi Ant. Vetrnik, župnik na Dolu. Prvi zvezek: o veri in apostolski veroizpovedi. Broširano 2 K, s pošto 30 h več.

Drugi zvezek: poglavje o upanju in mo-litvi, pa poglavje o ljubezni in zapovedih. Broširano 2 K 50 h, s pošto 30 h več.

Tretji zvezek: o milosti in zakramentih. Broširano 2 K 70 h, s pošto 30 h več.

Za šolska darila

priporoča

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Naslednje povesti za mladino:

„Ljubite svoje sovražnike“ — s podobami.

„Marijina otroka“ — s podobami.

„Maron, krščanski deček z Libanona“ — s podobami.

Cena broširanemu eksemplaru 40 h, kar-tonirano 60 h. — Dobé se tudi v finejših vezih po raznih cenah.

586 50-44

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakevrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sloer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakevrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnice, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-lezne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žilindra, najboljša umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakevrstnih nagrobnih krišev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Stanovanje,

Absolutno zjamčeno

pristno mašno vino.

Škofjski list je l. 1898. priporočal v. ž. gg. župnikom mašno vino, katero razpošilja „Kmetijsko društvo v Vipavi“ kot za-jamčeno pristno.

Belo vino posebno dobrega okusa od-daja se po 35 K in višje, in rudeče na-mizno hribovsko po 30 K za 100 litrov v Postojno postavljeno.

V zalogi je še staro belo vino.

Novo vino bode sposobno za razpošiljati v prvi polovici novembra. Kvaliteta je letos izborna.

Najmanjša množina je 56 litrov. Na-ročbam čez 500 litrov se cena primerno zniža.

Zadruo nadzoruje strogo v. ž. g. dekan Vipavski. Izključena je vsaka prevara.

Na zahtevanje se pošljejo vzorci.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

799 (11)

Stanje vlog 30. junija 1902:
blizu 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1901:
čez 23 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1902: 8,818.060 K 70 h. Denarni promet v l. 1901: 23,559.611 K 20 h.
HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. julija 1902.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar,
podpredsednik.

Josip Jare,
veleposestnik v Medvodah.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polju.

Ivan Kregar,
načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“

Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

1236 3

Vzorci na željo
poštne prosti.

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice 7

Slavno občinstvo dovoljujem
si opozoriti, da je ravno kar došla
velika izbira

novosti za zimsko

sezono v konfekciji

za dame, deklice in

otroke, kakor tudi različne

novosti za ženske in

moške obleke.

ter se priporočam cenj. kupo-
valcem k mnogobrojnemu obisku.

Najsolidnejše blago.

Nizke cene.

1269 3-2

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse druge obleke.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 691 52-23

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Ciril - Metodov koledar 1903 izide!

Cena 1 krono
po pošti 20 vln. več.

Naročila sprejema
Tiskarna Slafner v Kamniku.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsako-
vrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.
Monogrami in risarije se v poljubnih barvah in slogih
uvezujejo na vsakršno blago.

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Predtiskarija.

Božično darilo!

Razvedrilo starim in mladim so:

Gramofoni,
cena od 15 do 125 gld.

Automati,
ki se sprožijo z 10 h, gostilničarjem
velik dobiček.

Prodaja se tudi na obroke.

Velika zaloga plošč; stare se zamenjajo.

Zahtevajte moj ilustrirani cenik.

RUDOLF WEBER,

urar, v Ljubljani, Stari trg št. 16

Gramofon poje,
se smeje in govori
v vseh jezikih.

Ribarstvo

bietriške graščine v Ljubljani od izvirkov do Jamni-
kovega jarka, da se za dobo desetih let v najem.
Pismene ponudbe sprejme dr. Fran Vok, ces.
kralj. notar v Ljubljani, Miklošičeve ulice št. 24.

1267 2-2

Nakup in prodaja
vsa vrstna državna papirja, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako izrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih.

134 124